

Keski-Suomen Maanpuolustaja

30

Syyskuu 2011

Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti

30. vuosikerta

Kuva: Pentti Ruohotie

Sisällys

30 vuotta Keski-Suomen
Maanpuolustajaa sivu 2

4.6. ylennetyt sivu 4

Kaupunkitaistelija koulu-
tetaan Kaartissa sivu 5

Suomenlahden
rannoilla sivu 7

Aunuksen retki sivu 7

"Viimeiseen mieheen"
oli käsky sivu 8

Rosvopaisti maistui
veteraaneille sivu 10

RESUL:n mestaruus-
kilpailut Tyrrissä sivu 12

Viitasaari maanpuolustus-
juhlan näyttämönä sivu 16

Naisten Valmiusliiton KAIKEN VARALTA

-valokuvanäyttely 19.9.–2.10.2011

Jyväskylän kaupunginkirjastossa
Vapaudenkatu 39–41, 41000 Jyväskylä,
kirjaston aukioloaikana

Valokuvanäyttelyn avajaiset 19.9.2011 klo 14.00
Avaajana kansanedustaja Aila Paloniemi

NAISTEN VALMIUSLIITTO

Yhteyshenkilö
Kaija Koponen, puheenjohtaja, puh. 040 542 8456

TERVETULOA

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry:n SYYSKOKOUS

pidetään 12.10.2011 kello 18.30
Luonetjärven varuskuntakerholla
Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään
sääntömääräiset asiat. Eversti Pertti Hyvärinen
(PvJJK) esitelmöi ajankohtaisista aiheista ennen kokouksen alkua.
Kahvitarjoilu alkaa kello 17.50 ja esitelmä klo 18.00.
Huom! Virallisten kokousedustajien on oltava yhdistystensä
valtakirjalla valtuuttamia.
Muilla läsnä olevilla jäsenillä on puheoikeus. Piirihallitus

Keski-Suomen Reserviläispiiri ry:n SYYSKOKOUS

pidetään 12.10.2011 kello 18.30
Luonetjärven varuskuntakerholla
Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään
sääntömääräiset asiat. Eversti Pertti Hyvärinen
(PvJJK) esitelmöi ajankohtaisista aiheista ennen kokouksen alkua.
Kahvitarjoilu alkaa kello 17.50 ja esitelmä klo 18.00.
Huom! Virallisten kokousedustajien on oltava yhdistystensä
valtakirjalla valtuuttamia.
Muilla läsnä olevilla jäsenillä on puheoikeus. Piirihallitus

Tikkakosken Reserviläiset ry:n

SYYSKOKOUS

pe 14.10.2011 klo 17.00
Luonetjärven varuskuntakerholla.

Esillä sääntömääräiset asiat.

After Rally Party pe 14.10.2011 klo 19.00
samassa paikassa.

Ilmoittautumiset Keijolle,
puh. 040 833 7505, 10.10.2011 mennessä.

Johtokunta

Arvoisa maanpuolustusväki!

Kädessäsi on Keski-Suomen Maanpuolustaja -lehden 30-vuotisjuhlanumero. Haluan onnitella erinomaista lehteämme Keski-Suomen Reserviupseeriipiiri ry:n puolesta ja toivottaa sille mitä parhaita tulevaisuutta vapaaehtoisen maanpuolustustyön kentässä.

Lehtemme on valittu kerran vuoden piirilehdeksi maassamme. Vuosien aikana se on saanut kiitosta ja tunnustusta monelta eri taholta. Tästä saamme kiittää vastuuntuntoisia, uhrautuvia, aatteenpaloa pursuavia ja energisiä päätoimittajiamme. Reserviupseerillämme on ollut onni saada lehtemme käyttöön visionäärisiä ja asiansa osaavia ammattilaisia. Toiseksi lehdellemme on ollut laaja ja vakiintunut avustajakunta. Se on ollut antamassa monipuolisen ilmeen lehdellemme. Kolmanneksi lehdellemme on ollut tukijalkana ilmoitusmyyjä, jonka pyyteettömän myyntityön ansiosta olemme voineet julkais- ta lehteämme rasittamatta liiaksi piiriemme taloutta. Erityiset kiitokset kaikille mainituille Keski-Suomen Maanpuolustaja -lehteä kohtaan tekemästänne suurenmoisesta työstä.

Piirin lehti on piirien tärkein

Timo Salo

viestiväline. Sähköisten medioiden alati lisääntyessä painettu lehti on pitänyt hyvin pintansa, niin myös Keski-Suomen Maanpuolustaja. Se on kestänyt hyvin Internetin paineessa. Lehti ilmentää levikkialueellaan mitä parhaalla tavalla ja laajasti keskisuomalaista vapaaehtoista maanpuolustustyötä. Ajankohtainen tiedottaminen ja jo tapahtuneen kertaaminen ovat lehdesämme rintarinnan. Samalla tukijamme saavat huomiota lehtemme värikäillä sivuilla.

Oma lehti on piirien käyntikortti ulospäin. Lehteämme on

jaossa muun muassa alueemme Puolustusvoimien yksiköissä ja erilaisissa tapahtumissa, ja meneepä se maamme reserviupseerien vastuuhenkilöillekin. Lehtemme toimii näyteikkunana keskisuomalaiseen maanpuolustustyöhön. Voimme olla yllpeitä piirilehtemme tasosta ja laadusta muutenkin tasokkaassa piirilehtien kirjossa.

Olemme havainneet sähköisten viestimien ja medioiden aikakautena, että suomalaisesta paperista painettu piirilehtemme on kyennyt säilyttämään asemansa. Miten on tulevaisuudessa? Tätä voimme vain arvailla. Näköpiirissämme ei kuitenkaan ole aikakausi-, sanoma- tai harrastelehtien myynnin väheneminen. Kotiin kannettu painotuote on ja voi hyvin. Toivotan itseni ja Keski-Suomen Reserviupseeriipiirin puolesta mitä parhaita menestystä ja taistelukestävyyttä Keski-Suomen Maanpuolustaja -lehdelle tulevaisuuden haasteissa!

Timo Salo
kapteeni res
puheenjohtaja
Keski-Suomen
Reserviupseeriipiiri ry

Tie valmis on – tuumasta toimeen

Taas on yksi kesä enemmän elettyä elämää – ja yksi kesä vähemmän ellettävää. Mitä teit kesällä? Vai tuumitko vain, mitä kaikkea pitäisi tehdä?

Matka tuumasta toimeen on kaikkein pisin työmatka. Tuumia riittää. Pitäisi tehdä sitä ja tahtoisin tehdä tätä. Useat unelmat, kesän ehkä lisääntyneessä vapaa-ajassakin, jäävät toteutumatta. Laiskuus ja saamattomuus täydentävät ajan puutetta. Passiivisuus selittää usein aktiivisuuden ainakin omalla kohdallani.

Tähän väliin pieni viisaanoloinen vihje hämäläiseltä lähimmäiseltäni. Hänen kanssaan tavattaessa ehkä kerran pari vuodessa jahkaamme, teemmekö sitä ja sitä vai emme, lähemmekö teatteriin vai jäämmekö kotiin jne. Hänen filosofiansa on, että tällaisessa tilanteessa kannattaa valita aina aktiivisempi vaihtoehto. Kokemuksesta totean, että se on toimiva filosofia. Lähtemistään ei juuri koskaan jälkikäteen kadu, lähtemättömyyttä kyllä usein. Tätä vihjettä voi vapaasti noudattaa myös suhteessa reserviläisrienteihin.

Tuumien ja toimien menemisen usein eri radalle tunnusti reilusti myös apostoli Paavali todettaessaan (Room. 7): ”En edes ymmärrä, mitä teen: en tee sitä, mi-

Jukka Kuparinen

tä tahdon, vaan sitä, mitä vihaan. Tahtoisin kyllä tehdä oikein, mutta en pysty siihen. En tee sitä hyvää, mitä tahdon, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo.” Näin koki Paavali, uskossaan vahva Jeesuksen seuraaja. Toimet olivat päinvastaiset kuin tuumat. Niinpä hän lopulta huudahti: ”Minä kurja ihminen! Kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?”

Niin siis kuka? Mikä oli Paavalin suuren ongelman ratkaisu? Miten ahdistus poistui, stressi laukesi ja mies taas jaksoi eteenpäin? Ratkaisu tuli taivaasta. Parahdettuaan ”minä kurja ihminen, kuka pelastaa minut”

hän jatkoi vapautuneena: ”Kiitos Jumalalle Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden!”

Siis Jeesus oli kurjaksi itsensä tuntevan Paavalin ratkaisu, Jeesus, joka itse jaksoi toteuttaa täydellisesti Jumalan mahdavan rekat meidän ihmisten rakastamiseksi ja pelastamiseksi. Menneen kesän yhtenä kirkollisena aiheena olivatkin sanat ”Jeesus, parantajamme”.

Jumalan tuumat ovat kaikkein tärkeimmät tuumat tänäkin päivänä. Jeesus on kulkenut tuon pitkän työmatkan tuumasta toimeen Golgatan kautta aina taivaan kotiin asti. Tie on valmis. Tällä samalla tiellä me saamme ottaa turvallisesti Jeesuksen tuella omat heikot askelemme ja sanoa vaikkapa psalmitestä (Ps. 30) lainaten: ”Herra, minun Jumalani, sinua minä huusin avuksi, ja sinä teit minut terveeksi. Herra, sinä pelastit minut tuon nelasta. Hautaan vaipuvien joukosta sinä toit minut takaisin elämään.”

Toivotan alkaneeseen syysaktiivikauteen voimia, elämän intoa ja Jumalan siunausta.

Jukka Kuparinen
Äänekosken kirkkoherra

Korpilahdella

Vapaussodan historiallinen muistolaatta uuteen paikkaan

Vuonna 1938 saatiin Korpilahden Lotta-yhdistyksen ja suojeluskunnan toimesta silloisen suojeluskunnan talon, Joensuun, seinälle vapaussodan muistolaatta. Kun talo purettiin, laatta siirrettiin kotiseutumuseoon, josta se Korpilahden Reserviupseerikerhon aloitteesta siirrettiin nyt Korpilahden koulukeskuksen seinälle ja paljastettiin Ka-

tuneitten muistopäivänä. Laatas- sa on teksti ”Isänmaan vapau- den puolesta 1918” ja sen alla 18 kaatuneen vapaussoturien nimet. Vieressä on toinen muistolaatta, jossa on viime sodissa 1939–1944 kaatuneitten koulun oppilaiden nimet.

Paljastustilaisuuden järjesti Vanhan Korpilahden Kotiseutumyhdistys yhdessä reserviläis-

ten kanssa. Juhlapuheen piti yhdistyksen puheenjohtaja Markku Lahti, ja veteraanien puhe- vuoron käytti Korpilahden Sotaveteraanien puheenjohtaja Pentti Teittinen. Kunniavartiossa olivat ryhdikkäästi Perttu Hietanen ja Arto Lehikoinen.

Matti Hyvärinen

Vapaussodan muistolaatta on saanut uuden sijaintipaikan Korpilahdella.

30 vuotta Keski-Suomen Maanpuolustajaa

Keski-Suomen Maanpuolustajan ensimmäinen numero ilmestyi 30 vuotta sitten. Lehden synty oli suurelta osin piirien silloisen toiminnanjohtajan **Sulo Ovaskaisen** ansiota. Alku ei ollut ihan helppo. Jopa piirihallituksissa epäiltiin, saako lehti teki- jöitä ja kyetäänkö talousvastuut hoitamaan.

Ovaskainen piti kuitenkin päänsä. Hänen mielestään lehteä tarvittiin tiedotuskanavaksi, joka tavoittaa kaikki jäsenet, pelkät toiminnanjohtajan ja yhdistysten tiedotteet eivät riitä.

Lehden ensimmäinen numero ilmestyi joulukuussa 1982. Tavoitteena oli kertoa piirin tapahtumista, menneistä ja tulevista. Koko piirin kattavan kirjoittajaverkoston tarpeellisuus huomattiin heti alusta alkaen. Avustajamäärän runsaudesta ja alueellista kattavuutta on jouduttu paimentamaan jatkuvasti; se on ollut kaikkien päätoimittajien pääsärky.

Kuusi päätoimittajaa, yksi ilmoitusvastaava

Ovaskainen oli ensimmäinen päätoimittaja ja hoiti pestiä vuosina 1982–1985. Hänen jälkeensä tehtävään tarttui sotahistorian harrastuksestaan tunnettu **Martti Porvali**, jonka kausi oli 1986–1991. **Rauli Lehtivaaran** aikana 1991–1994 tietokoneet tulivat mukaan lehden tekemiseen. **Antti Alaranta** oli päätoimittaja vuosina 1994–1996.

Sitten koittikin pitkä **Pertti Rahikaisen** aika 1996–2005. Rahikainen oli ensimmäinen

journalisti päätoimittajana. Pitkän linjan sanomalehtimies toi journalistisia periaatteita niin sisältöön kuin ulkoasuun. Rahikaisen aikana lehti sai Reserviläisen-lehden myöntämän Vuoden piirilehti -palkinnon 2002.

Pentti Ruohotie tuli päätoimittajaksi vuoden 2006 alusta ja jättää tehtävän tämän vuoden päätyttyä. Seuraajan haku on käynnissä.

Ilmoitukset ovat ensiarvoisen tärkeitä myös järjestölehdelle, ja lehtemme onneksi ilmoitushankinnasta on pitkään huolehtinut aktiivinen reservin majuri **Veijo Mononen**.

Lukijoiden on saatava tietää

Kolmen vuosikymmenen aikana lehden sivuille on kirjautunut mittava määrä historiaa, josta tulevat tutkijat ammentavat varmasti paljon. Sivuilta kuvastuvat niin reserviupseerien toiminnan laajentuminen kuin vapaaehtoisen maanpuolustuksen nousu sekä Keski-Suomen maanpuolustussäätiön synty. Ja monet muut etapit.

Palstoilla on nähty erittäin asiantuntevia artikkeleita, kärkestäkin keskustelua, hengen nostatusta maanpuolustuksen hyväksi ja kannanottoja maanpuolustuksemme sekä reserviläistoiminnan linjauksista. Näin pitääkin olla. Terävää tarinaa ei koskaan ole liikaa, joskus se on ollut vähän hakusessa.

Erikoinen episodi koettiin vuonna 1987, kun piirien yhteistyötoimikunta julisti kilpailun

lehden uudeksi nimeksi. Nykyistä pidettiin mielikuvituksettomana ja liian pitkänä. Parempia ehdotuksia ei kuitenkaan tullut.

Kerro hyvä tarina

Lehti on vakiinnuttanut asemansa, mutta mikä on tulevaisuus? Reserviupseerijäsenmäärät ovat laskussa, aktiiviteetteihin on yhä vaikeampi saada väkeä. Harrastustarjonta laajenee ja pirstaloituu yhä enemmän.

Mikä on lehden rooli tässä ympäristössä? Neljä kertaa vuodessa ilmestyvä piirilehti ei voi olla nopea tiedotusväline. Siihen tarpeeseen vastaavat juuri uudistetut reserviupseerijäsenmäärät, jotka tarjoavat niin yhdistyksille kuin jäsenille nopean kanavan saada omat ja muiden asiat esille.

Piirilehden tehtävä ja idea on asioiden taustoitusta ja hyvien tarinoiden kertominen. Ja kuvat. Mitä me teemme, miksi maanpuolustusharrastus on meille tärkeää, mitä olemme saaneet aikaan? Miksi meillä on hauskaa? Kaikelle tälle lehden sivut ovat avoimia, ja tähän mahdollisuuteen meidän tulee tarttua.

Kynnys asian saamiseksi lehteen on pidettävä matalana. Miksi emme tarttuisi siihen? Meille se on mahdollista. Meillä on oma lehti.

Kerro sinäkin hyvä tarina!

Hannu Karjalainen

Artikkelissa on käytetty lähteenä Rauli Lehtivaaran kirjoittamaa 20-vuotisartikkelia numerossa 3/2001.

Keski-Suomen maanpuolustussäätiö tukee vakaana vapaaehtoista maanpuolustustyötä

Keski-Suomen maanpuolustussäätiö rs on vakiinnuttanut asemansa 21 toimintavuotenaan. Sen tarkoituksena on tukea alueellaan vapaaehtoista maanpuolustustyötä. Säätiön perustajat Keski-Suomen Reserviupseeriipiiri ja Keski-Suomen Reserviläispiiri, nykyinen Keski-Suomen Reserviläispiiri, ovat saaneet yhteensä lähes 150 000 euroa toimintaansa. Myös muuta tarkoitusprien mukaista työtä on mahdollisuuksien ja erillisen harkinnan mukaan autettu.

Säätiön perustaminen on osoittautunut kauaskantoiseksi ratkaisuksi. Säätiö on valanut aineellisen jatkuvuuden pohjan reserviupseeriipiiriin isänmaalliselle toiminnalle, vaikka ne luonnollisesti tarvitsevat myös muuta rahoitusta.

Tavoitteena on säätiön pääoman kerryttäminen miljoonaan euroon. Kun pääomat on sijoitettu paljolti pörssiosakkeisiin, taseen loppusumma elää. Korkeimmillaan se on liikkunut 900 000 euron tienoolla, mutta viimeaikainen pörssikurssien sahaaminen näkyy väistämättä säätiön taseessa. Pääoman kasvataminen on jatkuvaa työtä, josta hallituksen ja valtuuskunnan jäsenet kantavat tärkeän vastuun. Miljoonaan euroon edettäneen lähivuosien pääoman kartuttamisen ja pörssikurssien todennäköisen kohoamisen ansiosta.

Pääoman rimaa on korotettu

Vuosien varrella tavoite on aina kohonnut aiempaa ylemmäksi. Ensimmäinen lähtökohta oli yltää miljoonaan markkaan, noin 170 000:een euroon. Kun tämä lukema oli todellisuutta, rima asetettiin kaksinkertaiseksi. Ja sen saavuttamisen jälkeen nälkä on vain kasvanut.

Ideana ei toki ole pääoman

muodostaminen loputtoman korkealle. Tuntuu vain siltä, että pörssikurssien elävyyden vuoksi miljoonan euron taso on minimi-riittävä pitkässä kantamassa tyydyttämään säätiön tarkoituksen.

Säätiön pääomia on aina hoidettava vastuullisesti. On kasvatettava eikä kuihuttava. Kun säätiöstä hieman tiedoiset mutta sitä aidosti tuntemattomat yksilöt ovat ajoittain arvostelleet eurojen vähäistä jakoa, säätiön päättäjät kokevat: Me keskitymme pääoman määrätietoiseen suurentamiseen mieluummin kuin varallisuuden hulvattomaan jakamiseen. Jakaminen on aina helppoa, mutta pääomien kasvattaminen edellyttää lannistumattomuutta.

Säätiön alkupääoman keräsivät perustajapiirit 1980-luvulla erillisen mitalin myymisellä. Kokoon saatiin 65 000 markkaa. Säätiön perustamiseen oikeuttava pääoma oli alkuun 100 000 ja pian 150 000 markkaa. Kun aukko oli ponnistettu umpeen, säätiön säädekirja allekirjoitettiin puolustusvoimain lippujuhlapäivänä 4. kesäkuuta 1990.

Monia aktiviteetteja

Säätiö on luovuttanut yli 80 kunniamiekkaa suurimmille tukijoilleen. Monet lahjoittajat ovat saaneet lisäksi keihäänkärjen.

Sanomalehti Keskisuomalaisessa julkaistut ns. isänmaalliset sivut joko 4.6. tai 6.12. saavuttivat yritysjohtajien talkoosieluisten suosion. Nämä aktiviteetit ovat muodostaneet pääjuonteen varainhankinnassa. Kunniamiekka on yhä haluttu symboliesine. Muutamia yritykset ovat hankkineet sen jo kahteen kertaan. Tänä vuonna on luovutettu jo kymmenen kunniamiekkaa.

Säätiön valtuuskunnan kevään kokouksen yhteydessä on järjestetty kansalaisille avoin esitelmä- ja keskustelutilaisuus

Viitasaarella jaettiin kunniamiekkoja 20.8.2011. Kuvassa saajien edustajat vasemmalta: Anita Mikkonen Keski-Suomen Liitto, Jukka Iso-Ahola ja Aila Liimatainen Keski-Suomen Osuuspankki sekä Jouko Räsänen ja Pirjo Grönholm-Paananen Viitasaaren kaupunki. Oikealla jakajat Pekka Selin ja Erkki Laatikainen. Kuva: Pentti Ruohotie.

Jyväskylän Lyseossa. Puhujina ovat olleet muun muassa puolustusministerit Seppo Kääriäinen ja Jyri Häkämies sekä puolustusvoimain komentajat Gustav Hägglund ja Ari Puheloinen. Tilaisuudet ovat suosittuja. Tarkasteltavina ovat olleet kiinnostavat ja ajankohtaiset maamme historiaan ja turvallisuuteen liittyvät aiheet.

Testamenteja otetaan vastaan

Säätiön valtuuskuntaan kuuluu noin 30 keskisuomalaisista yritysjohtajaa ja julkisen hallinnon avainpersoonaa. Valtuuskunnan puheenjohtajana on alun alkaen työskennellyt pääkonsuli, majuri Timo Fredrikson. Hallituksen ensimmäisenä puheenjohtajana on järjestetty kansalaisille avoin esitelmä- ja keskustelutilaisuus

valtuuskunnan varapuheenjohtajan paikalta hallitukseen siirtyneelle professori, majuri Erkki Laatikaiselle vuonna 1995. Hallituksen varapuheenjohtajana on ollut säätiön perustamisesta alkaen pankinjohtaja, majuri Pekka Selin. Sihteerin työtehtävistä pestistä huolehti pitkään everstiluutnantti evp Pekka Mustonen. Hänen seuraajansa on everstiluutnantti evp Kari A. Kilpeläinen. Pankinjohtaja, kapteeni Erkki Reivari huolehti velvollisuudentuntoisesti ja joka suhteessa esimerkillisesti rahastonhoitajan toimesta aiheeseen kuolemaansa saakka.

Säätiöllä on oikeus ottaa vastaan paitsi lahjoituksia myös testamenteja. Tämä tieto on tärkeä vapaaehtoisen maanpuolustustyön sellaisille arvostajille, jotka harkitsevat testamenttaamiansa kohdetta.

Keski-Suomen Maanpuolustaja lujittaa henkeä ja jakaa tietoa

Säätiön hengen lähiomainen on reserviupseeriin julkaisema Keski-Suomen Maanpuolustaja. Neljä kertaa vuodessa ilmestyvä, ammattitaitoisesti toimitettuna se tarjoaa paketin omaisesti ajankohtaista reserviläisille olennaista tietoa. Samalla julkaisu lujittaa yhteistyön tunnetta ja vahvistaa itsellisen isänmaamme vaalimisen mieltä.

Keski-Suomen Maanpuolustajan ilmestymisen jatkumisen turvaaminen ansaitsee omat ponnistuksensa.

Päätoimittaja Pentti Ruohotien ja ilmoitusmarkkinoija Veijo Monosen, toimeliiden ja valppaiden reserviläisten, yhteistyö on sujunut. Se on tuottanut hie-

non hedelmän. Jalon perimän jatkumisen varmistaminen on tarpeen.

Aseiden käsittelyn taito on aina välttämätöntä

Yksittäiset järkyttävät, rikolliset joukkosurmat Suomessa, Norjassa ja useissa muissa maissa hämmäntävät ihmisiä.

Lainsäätäjämme ja lakien tulkitajat miettivät, kuinka ikävät tapaukset painetaan mahdollisimman harvinaisiksi, kun niitä ei kyetä täysin estämään. Aseenkantolupin ja aseiden säilytykseen on kiinnitetty kriittinen huomio. Metsästys, ampumaurheilu ja reserviläisten harrastukset ovat sihdissä.

Yhteiskuntamme turvallisuuden maksimoinnista vallitsee yksituumaisuus. Asenormien joissakin tulkinnoissa lienee tiukentamisen tai muun hienosäädön varaa.

Sokean intomielisyyden puuskassa tehtävä aseiden kotona säilyttämisen täydellinen kieltö sen sijaan olisi löysän harkinnan ilmaus. Se vaikeuttaisi käytännössä metsästäjien harrastusta, samoin ampumaurheilua ja vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä ehdottoman välttämätöntä aseenkäsittelyn taidon edistämistä. Tosiasia on, että rikolliset ja sairaalolaiset ihmiset saavat halutessaan aseita itselleen, vaikka ne olisi kuinka tiukasti kiellettyjä.

Lakien säätäjiltä ja tulkitsoijilta kaivataan viisautta ja kaukonäköisyyttä. Molempia piirteitä on löytynyt tähän mennessä. Ja varmaan näin on oleva tulevaisuudessakin. Surulliset ongelmat eivät kaikkoo käskyttämällä. Ne saatetaan harvinaisiksi jännevällä ja laajalla vastuutahojen yhteistyöllä.

Erkki Laatikainen

3.6. vaalittiin JR 50:n muistoa ja otettiin "varaslähtö" ylennyksiin

Reserviläisten ylentämisen ja palkitsemistilaisuuteen 3.6. liittyy tänä vuonna runsaasti muuta ohjelmaa. Päivä alkoi jo aamulla Äänekosken kaupungintalon edustalla Suomenselän komppanian esitellyllä. Muutaman miehen voimalla esiteltiin maakuntamme pohjoista komppaniaa paikalle tulleille aina

iltapäivän puolelle saakka. Muutama henkilö rekrytoitiin komppaniaan.

Kello 16.30 oli seppeleenlasku Suolahden sankarihaudoilla. Sitä seurasi kunniakäynti JR 50:n muistomerkillä Suolahden Vanhassa satamassa. Viereiseltä asemalta pohjoisen Keski-Suomen miehet läh-

tivät sotaan. Sotatoimet alkoivat Laatokan Karjalassa 10.7.1941. Keski-Suomen Reserviläispiiriin toiminnanjohtaja Tapio Paappanen piti puheen, joka kosketti JR 50:n sotatietä.

Suolahden keskustassa oli Suomenselän komppanian ohimarssi. Sen ottivat Asemakadulla vastaan Keski-Suomen Aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Hannu Kylmäniemi sekä Äänekosken kaupungin edustajat Leila Lin-

dell, Kari Kiiskinen ja Hannu Javanainen.

4.6. tapahtuviin ylennyksiin otettiin "varaslähtö" Suolahden Opistolla. Palkitsemiset ja ylennykset tapahtuivat ulkoilmassa kuten päivän aiempikin ohjelma. Sääsuosi juhllisuuksia. Everstiluutnantti Hannu Kylmäniemi puhui ylennetyille. Hän kohdisti sanansa myös JR 50:n veteraaneille ja tilaisuudessa palkituille. Lopuksi juotiin Keuruun Sotilaskotiyhdistyk-

sen järjestämät munkkikahvit.

Ilmavoimien Soittokunta johtajanaan musiikkimajuri Tomi Väisänen piti JR 50:n muistokonsertin Suolahdissa. Tilaisuuden juonsi miellyttävästi tenoriluutnantti Raimo Salo, joka toimi myös soittokunnan solistina. Ohjelmisto rakentui paljossa Toivo Kärjen sävelmiin, jotka syntyivät jatkosodan vaiheissa ja sodanjälkeisenä rillumareikautena. Erityisen ansiokasta oli JR 50:n sotatien kuvaaminen

screenillä aina Lapin sotaan asti.

Seppeleenlaskussa sankarihaudoilla veteraaneja oli mukana kolmisenkymmentä. Päivän mittaan heidän läsnäolonsa väheni. Konserttiin oli jaksanut tulla vielä kymmenkunta veteraania. Konserttia seuranneessa Äänekosken kaupungin cocktail-tilaisuudessa oli enää yksi rintamaveteraani, Eino Pajunen Äänekoskelta.

Pentti Ruohotie

Seppeleenlasku Suolahden sankarihaudoilla.

Suomenselän komppanian ohimarssi tapahtui Asemakadulla.

Tenoriluutnantti Raimo Salo (vas.) oli Ilmavoimien Soittokunnan solisti Suolahdissa konsertissa.

4.6. ylennetyt

Tasavallan presidentti on ylennänyt seuraavat reservin upseerit 4.6.2011

MAJURIKSI: Jokinen Veikko Antero Jämsä

KAPTEENIKSI: Hokkanen Jarmo Erkki Untamo Laukaa, Uurinmäki Janne Aukusti Laukaa

YLILUUTNANTIKSI: Andersin Janne Alvar Muurame, Hilli Matti Sakari Jyväskylä, Järvinen Tuukka Tapani Jyväskylä, Kuusniemi Kari Erkki Jyväskylä, Lahti Tero Juhani Karstula, Lytsy Tomi Santtu Tapani Jyväskylä, Nikki Jyrki Elias Kannonkoski, Ojala Jorma Veikko Jyväskylä, Rossi Tomi Juhani Jyväskylä, Rähälä Timo Pekka Olavi Viitasaari, Saastamoinen Antti Juhani Jyväskylä, Salminen Timo Juhani Petäjavesi, Seppälä Antti Antero Jämsä, Sotkasiira Jaakko Sakari Jämsä, Ylönen Miika Markus Jyväskylä

LÄÄKINTÄYLILUUTNANTIKSI: Pölonen Sauli Pekka Jyväskylä

LUUTNANTIKSI: Alpuu Jussi Aarne Einari Jyväskylä, Bayr Ville Juhani Jyväskylä, Harjula Jussi Veli Tapio Jyväskylä, Harvia Teemu Tapani Muurame, Heiniö Kai Markus Laukaa, Hietavala Aki Kalevi Laukaa, Horn Henri Jyväskylä, Huuamarkangas Henrik Kristian Kyyjärvi, Hytönen Tuukka Juhana Jyväskylä, Kantola Tuomo Tapani Laukaa, Kerminen Jaakko Petteri Jyväskylä, Kohtanen Jani Petri Jyväskylä, Kosonen Jaakko Johannes Jyväskylä, Kotilainen Ilkka Antti Jyväskylä, Kuntsi Juha-Pekka Antero Jyväskylä, Kursula Olli Pekka Laukaa, Kurumäki Veli-

Pekka Jyväskylä, Kärkkäinen Risto Juhani Jyväskylä, Laukka Toni Matias Jyväskylä, Laulajainen Sami Tapani Äänekoski, Lehto Joni Tapani Jyväskylä, Lehto Tommi Tapani Keuruu, Manninen Simo Risto Jyväskylä, Metso Antero Vilho Veikko Jämsä, Miettinen Esa-Pekka Eemeli Jyväskylä, Mäkelä Erno Aleksi Jämsä, Mäkitervo Jussi Tapani Jyväskylä, Määttä Mika Matti Jyväskylä, Nokelainen Matti Kalevi Jyväskylä, Pakkanen Pasi Juha-Pekka Jämsä, Pasanen Jyri Mikael Jyväskylä, Poikolainen Ilkka Tapani Äänekoski, Putila Petri Juha Jyväskylä, Pykälä Marko Olavi Jyväskylä, Pynnönen Simo Allan Jyväskylä, Rastas Jarmo Antti Tapani Jyväskylä, Rinne Jonne Yrjö Ilari Jyväskylä, Seppänen Kalle Erik Jämsä, Silanpää Miika Antero Saarijärvi, Solismaa Tuomas Antero Jyväskylä, Suuronen Reima Juhani Jyväskylä, Tuliainen Atte Johannes Jyväskylä, Tuomaala Juuso Kustaa Jyväskylä, Väänänen Jesse Henrik Jyväskylä, Ylitalo Riikka Johanna Jyväskylä

Sotilasläänin komentaja on ylennänyt seuraavat reservin aliupseeristoon ja miehistöön kuuluvat 4.6.2011

YLIVÄÄPELIKSI: Lievonen Vesa Matti Olavi Jyväskylä, Liimatainen Unto Kalevi Äänekoski, Naarjärvi Veijo Tapio Jämsä, Vanninen Marko Tapani Äänekoski

VÄÄPELIKSI: Kankainen Antti Kalle Oskari Jyväskylä, Kinnunen Seppo Ilmari Jyväskylä, Kivi-Mannila Hannu Pekka Keuruu, Korhonen Kari Mikael Jyväskylä, Löytöläinen Jouni Kalevi Jyväskylä,

Ylennettyjen rivistö Suolahden Opiston edustalla 3.6.2011. Kuva: Pentti Ruohotie.

Pehkonen Jaakko Kalevi Jyväskylä, Rönkvist Stig Göran Jyväskylä
YLIKERSANTIKSI: Aarniolehto Perttu Risto Laukaa, Ahonen Markus Nikolai Jämsä, Arko Jussi Ilari Äänekoski, Auranen Kalle Erkki Kalevi Jyväskylä, Björkberg Jarmo Markus Jyväskylä, Hartonen Juuso Kullervo Jyväskylä, Harvia Ville Aukusti Jyväskylä, Herranen Vesa Reijo Olavi Jyväskylä, Hietanen Perttu Eljas Jyväskylä, Holm Jonni Matias Laukaa, Honkalampi Jukka Petter Muurame, Härkönen Jarmo Petteri Jyväskylä, Juka Jere Armas Jyväskylä, Karvonen Markku Kalevi Jyväskylä, Kauppinen Jouni Matti Tapani Jyväskylä, Kauppinen Kimmo Antero Jyväskylä, Kauppinen Urpo Veli-Pekka Saarijärvi, Kettu Ari Johannes Jyväskylä, Kinnunen Joni Antti Oskari Jyväskylä, Kivela Sauli Antero Jyväskylä, Komu Jarmo Juhani Jyväskylä, Koponen Jukka Ilmari Jämsä, Korpi Tuomas Kalevi Jyväskylä, Kronqvist Jyrki Pekka Eemil Muurame, Kuosmanen Kimmo Miika Juhani Hankasalmi, Kylmälahti Ulla Eriikka Jyväskylä, Laaksonen Pek-

ka Tapani Jyväskylä, Lahtinen Antto-Joonas Akusti Äänekoski, Lehtomäki Jarmo Markus Jyväskylä, Liimatainen Antti Johannes Viitasaari, Liimatainen Jarmo Tapani Jyväskylä, Liimatainen Miikka Jarmo Mikael Jyväskylä, Luukko Matti Juhani Laukaa, Mahlamäki Timo Antero Jyväskylä, Montonen Jarmo Juha Olavi Laukaa, Nieminen Mika Olavi Jyväskylä, Oivanen Jaakko Juhani Jyväskylä, Ojanperä Lauri Matias Muurame, Orava Jussi Tapio Jyväskylä, Perä Jussi Ilmari Jyväskylä, Perälä Sami Kalevi Jyväskylä, Pietikäinen Ville Tapani Jyväskylä, Pihavaara Paavo Ilmari Jyväskylä, Piirainen Erka Johannes Jyväskylä, Pohjola Juho Matias Karstula, Pohjosaho Martti Olavi Jyväskylä, Pulkkinen Jouko Samuel Jyväskylä, Putkonen Ville Petteri Jyväskylä, Pynnönen Tuomo Toivo Einari Laukaa, Pyrhönen Simo Petteri Jyväskylä, Pölkki Jesse Henrik Joutsa, Riikinen Marja Annikki Jyväskylä, Riikinen Sami Johannes Jyväskylä, Rintala Tuukka Johannes Jyväskylä, Rutanen Leevi Samuel Jyväskylä, Rönkä Petri Olavi Jyväskylä,

Saavalainen Jussi Heikki Äänekoski, Santanen Pekka Juhani Jyväskylä, Sarén Jan Henrik Jyväskylä, Savolainen Mikko Samuli Äänekoski, Seppälä Ida-Kristiina Jyväskylä, Toivanen Timo Kalevi Jyväskylä, Toivonen Joe Stephen Jyväskylä, Toom Niko Mikael Jyväskylä, Tuominen Jani Olavi Jyväskylä, Valtonen Juha Heikki Kalervo Joutsa, Virkamäki Anssi Tapani Jyväskylä, Virta Heikki Juhani Jyväskylä, Virtanen Juha Markus Jyväskylä, Väisänen Juha Artturi Jyväskylä, Väätäinen Jarkko Juhani Jyväskylä

KERSANTIKSI: Aalto Jari Hannu Laukaa, Back Harri Aarne Matias Pihtipudas, Dahlman Juha Ilmari Äänekoski, Forsman Arjo Ilari Jyväskylä, Hokkanen Jyrki Kari Juhani Karstula, Holopainen Pentti Juhani Jyväskylä, Inkeroinen Hannu Olavi Luhanka, Inkiläinen Tuomas Vihtori Jyväskylä, Jänhnen Ilari Matias Äänekoski, Jokinen Esa Antero Jyväskylä, Junttonen Mikael Olavi Muurame, Kanerva Toni Valtteri Jämsä, Kannasvuo Tiina-Karoliina Äänekoski, Kellosaari Lasse Johannes Jyväskylä, Kemppainen Jussi Kullervo Karstula, Korhonen Tuomo Jouni Antero Jyväskylä, Kotiaho Antti Oskari Äänekoski, Kuivalainen Jani Petteri Jyväskylä, Kuusela Antti Niilo-Jalmari Muurame, Laaksonen Jari Mauri Kalevi Jämsä, Laasala Matti Vihtori Jyväskylä, Lepistö Janne Henrik Jyväskylä, Manninen Jouni Ensio Jyväskylä, Minkkinen Anu Elina Jyväskylä, Minkkinen Tuomas Eero Matti Muurame, Mäkelä Erkki Juhani Jyväskylä, Nieminen Tuukka Markus Jämsä, Näätänen Tuomas Antero Jyväskylä, Paananen Hannu Mikael Jyväskylä, Parantainen Teemu Tapani Jyväskylä, Rahkonen Heikki Matias Jyväskylä, Räsänen Timo Tapio Jyväskylä,

Räsänen Olli Matti Jyväskylä, Salo Vesa Lasse Eemeli Jyväskylä, Seppänen Pekka Pietari Jämsä, Soisalo Jarmo Petteri Pihtipudas, Tarvainen Timo Juhani Saarijärvi, Toikkainen Ossi Sakari Jyväskylä, Tuovinen Jarmo Antero Kontiolahti, Turto Tuukka Untamo Jyväskylä, Tyrväinen Tuomas Samuli Jyväskylä, Varies Mikko Henriikki Konnevesi, Veijola Pekka Wilhelm Jyväskylä, Vessari Peetu Antti Efraim Jyväskylä, Viitala Jarmo Petteri Laukaa, Viitanen Tapani Anton Jyväskylä, Viren Matias Erkki Nikolai Jyväskylä, Waselius Tomi Mikael Jyväskylä
ALIKERSANTIKSI: Arisalo Raimo Mikael Viitasaari, Brandt Jarmo Kristian Petäjavesi, Hietamäki Kari Tapio Jämsä, Jalkanen Toni Tapani Jyväskylä, Kinnunen Kimmo Olavi Äänekoski, Kässi Panu Antero Uurainen, Laatikainen Antti Tapani Laukaa, Lähteinen Kimmo Petteri Saarijärvi, Raappana Sami Petteri Jyväskylä, Saari Juha Petteri Jyväskylä, Vaajavirta Tuukka Erkki Juhani Jyväskylä, Viljanen Sami Petteri Jyväskylä, Virtanen Olavi Petteri Konnevesi

KORPRAALIKSI: Ahlroos Arto Kalevi Jyväskylä, Borg-Kivimäki Carita Hannele Jyväskylä, Hautala Ari Tapani Jyväskylä, Kellomäki Jari Kalevi Jyväskylä, Kemppainen Mikko Petteri Äänekoski, Kokkonen Toni Petteri Jyväskylä, Marjanen Kaarlo Tapani Äänekoski, Pakarinen Kari Johannes Petäjavesi, Puustinen Markus Petteri Jyväskylä, Rautiainen Marko Mikael Äänekoski, Rautiainen Mikko Samuel Jyväskylä, Savolainen Jani Kristian Jyväskylä, Sjöblom Olavi Mikael Jyväskylä, Särkkä Timo Tapani Jyväskylä, Viik Janne Ilmari Konnevesi

Kunnioitetut sotiemme veteraanit, hyvä yleisö

Seitsemän vuosikymmentä tulee kuluneeksi jatkosodan alkamisesta ja keskisuomalaisien miesten saapumisesta Suolahteen Jalkaväkirykmentti 50:n kokoamiseksi rautatiekuljetusta varten kohti rintamaolosuhteita. Karjalan Armeijaa muodostettiin. JR 50 tuli osaksi eversti Kaarlo Heiskanen – Kylmä-Kallen – komentamaa 11. Divisioonaa, joka kuului kenraalimajuri Paavo Talvelan VI Armeijakuntaan.

Karjalan Armeijan hyökkäys alkoi Laatokan Karjalassa 10.7.1941. Sodan ensimmäiset taistelut VI Armeijakunnan alueella käynnistyivät ja etenivät ripeään tahtiin, ja kenraali Talvela vaati alaisiltaan komentajilta paljon. Hän ei sietänyt hidastelevia johtajia ja tämän joutuivat kokemaan sodan alkupäivinä muun muassa 5. Divisioonan komentaja, eversti Eino Koskimies, jonka Talvela vaihtoi Lagukseen. Sama kohtalo oli JR 50:n ensimmäisellä komentajalla, everstiluutnantti Yrjö Nahilla, joka vaihdettiin majuri Martti Johannes Ahoon. Vaihdoksen myötä tulivat Talvelan terveiset siitä, että jos hän jatkossa tapaa sellaisen rykmentin komentajan, joka ei johda joukkoaan muuttaman sadan metrin päässä etulinjasta, hänellä ei tule olemaan rykmenttiä.

Hyökkäystaistelujen edettyä Suojärven – Suvilahden alueelta itään JR 50 oli ratkaisevassa asemassa 11. Divisioonan puhkaistessa Sotjärven – Säämäjärven kannaksen. JR 50 vastasi taistelutoimista Säämäjärven tuntumassa. Taistelujen ohessa rykmentti otti vangiksi 184 puna-armeijan sotilasta. Säämäjärven – Sotjärven operaation yhtenä osana oli myös

Tapio Paappanen puhumassa. Kuva: Pentti Ruohotie.

ns. ”Tuntemattoman sotilaan” rykmentin eli eversti Pietari Autin komentaman JR 8:n suorittama maastokoukkaus suuren suoalueen yli. Matkaa taistelijoille kertyi lähes 20 kilometriä, ja kaikki varusteet mukana kuljettaen se oli fyysisesti ja henkisesti äärimmilleen viritetty ponnistus. Suomalaiset joukot löivät vihollisen järvikannakselta, ja se mahdollisti Karjalan Armeijalle hyvät hyökkäyksen jatkomahdollisuudet kohti Petroskoita. Hyvin suoritettua taistelusta JR 50:n sotilasta palkittiin Mannerheim-ristillä syyskuussa Emil Pasanen ja lokakuussa Väinö Sokka. Mainitakoon tässä yhteydessä, että rykmentin komentaja Martti Ahosta tuli myöhemmin kaksinkertainen Mannerheim-ristin ritari, vuosina 1942 ja 1944.

JR 50:n taistelujen tie johti hyökkäysvaiheen jälkeen Syvärille, josta edelleen kesällä 1944 Karjalan kannakselle, jossa Stalin käynnisti neljännen strategisen iskunsa Suo-

mea kohti 10.6.1944. Rykmentti joutui 27.–30.6.1944 olemassaolonsa aikana kiivaimpaan taisteluun Talin – Ihantalalan alueella kärsien sotatapaaleensa katkerimmat tappiot, kun noin jalkaväkijoukon verran eli hieman vajaa tuhat miestä lähti vahvuudesta. Tuoreita voimia ei ollut suomalaisten puolelta asettaa tilalle, niin kuin vihollisella oli. Leningradin rintaman kärkeen vaihdettiin uusia joukkoja, ja suomalaisen tykistö yhdessä jalkaväkisotureiden äärimmilleen venytettyjen taisteluponnistusten myötä tuhosi niitä niin paljon kuin pystyi. JR 50 siirrettiin pahimmasta ”horman kattilasta” hieman taemmaksi taistelujen loppuajaksi. Suomalaisen vastarinta Ihantalassa oli kuitenkin pysäyttänyt Leningradin rintaman etenemisen. Rintaman komentaja Leonid Govorov totesi 29.6., että hän ei pääse eteenpäin. Tuo toteamus merkitsi Talin – Ihantalalan taistelun ratkaisemista Suomen eduksi. Maatamme ei miehitytetty ja itsenäisyytemme säilyi. Keski-suomalaiset soturit antoivat näissä tilanteissa kaikkensa sinitristilippumme eteen. Tilanteissa ei voinut tehdä valintoja – oli vain yksi vaihtoehto: taistella kaikin mahdollisin keinoin ylivoimaista vihollista vastaan. Niinpä lukuisat taistelut siunattiin sankarivainajina kotiseudun multiin.

Itsenäisyytemme säilyttäminen vaatii meiltä nykyajan suomalaisilta jatkuvaa työtä. Siihen voimme aina ottaa esimerkkiä veteraanisukupolven peräänantamattomuudesta.

Tapio Paappanen JR 50:n muistopöytäkirja 3.6. pitämä puhe.

Jatkosotaan lähdöstä 70 vuotta -tapahtuma Viitasaarella

Jatkosotaan lähdöstä oli kulunut lähes päivälleen 70 vuotta, kun Viitasaaren vanhan lukion pihassa häärätaas lotta- ja sotilasasuisia henkilöitä aamupäivän kiireisissä muonitus- ja järjestelykarsissaan. Kyseisen puukoulun pihapiiristä lähti jatkosotaan 21.6.1941 Viitasaaren miehistä perustettu JR 50:n toinen pataljoona laivoilla ja proomuilla Keitele-järveä pitkin Suolahden asemalle, josta matka rintamalle jatkui juna-kuljetuksin. Viitasaaren Reserviupseerit ry:n ja Viitasaaren Reserviläiset ry:n järjestämässä tapahtumassa muisteltiin jatkosotaan lähtöä Viitasaaren perspektiivistä.

Tapahtuma alkoi jumalanpalveluksella ja kunniakäynnillä sankarihaudoilla. Seppelienlaskun jälkeen lippusasto marssi yhdessä seppelipartion ja kunniaavartiomiehien kanssa vanhan lukion pihan juhlapaikalle. Veteraani- ja reserviläisyhdistyksien lippujen vahvistukseksi osastoon oli saatu tätä tilaisuutta varten JR 50:n lippu.

Hernekeittoa kentäkeittiöstä

Aikanaan Vesannon Suojeluskunnan käytössä ollut, 1930-luvulla tehty kentäkeittiö höyräsi aamuvarhaisesta saakka koulun pihassa Juha Pollarin tarkan silmän alla. Sattumia ei puuttunut Pollarin keittämistä erinomaista maukaasta keitosta, jota juhlaväki nautiskeli kesäisessä säässä koulun pihalla. Lottapukuisten naisten tarjoama keitto maistui ja sai kiitosta myös paikalla olleilta veteraaneilta: täyteläinen ja kypsä maku niin kuin ennen vanhaan.

Esitelmät paikallisin voimin

Ruokailun jälkeen siirryttiin kou-

”Onko sattumia?” Kauko Ikäheimonen (oik.) kysyy Juha Pollarilta.

lun sisätiloihin kuuntelemaan kolmea jatkosotaan liittyvää esitelmää. Eversti evp Leo Kotilainen kertoi esityksessään jatkosodan taustoihin liittyvistä asioista ja tuntemuksista suomalaisten näkökulmasta. Hyvin selkeästi tuli esiin suomalaisten halua saada takaisin Neuvostoliiton talvisodassa valtaamat alueet sekä tukea ja turvaa itäistä jatkuvaa sotilaallista uhkaa vastaan. Saksan silloisen sotamiesystyksen myötä tavoitteet tuntuivat toteuttamiskelpoisilta ja luonnollisista kansalaisten piirissä. ”Rajat kohdalleen ja heinätoihin kotiin” oli monen sotaan lähtijän kommentti kesäkuussa 1941.

Mauri Kananen, yliluutnantti res, kertoi JR 50:n sotatiestä kuvin ja sanoin. Kananen runsaasta JR 50:n kuva-arkistosta löytyi taistelupaikkoihin liittyviä harvinaisia kuvia viitasaarelaisista. Raskaiden taisteluiden jälkeen otetut kuvat kertoivat karua kieltään sodan ankaruudes-

ta. Joulukuun 1941 loppuun mennessä rykmentistä oli kaatunut 319 miestä, eniten elo–syyskuun aikana. Koko sodan aikana JR 50:n tappiot koskettivat raskaimmin Viitasaarta, Saarijärveä, Konneveettä, Karstulaa ja Pykkönmäkeä. Viitasaarelta kaatui 126, Saarijärveltä 101, Konnevedeltä 49, Karstulasta 39 ja Pykkönmäeltä 38 miestä.

Kauko Ikäheimonen, alikersantti res, kertoi isoisänsä Väinö Masalinin sotatiestä. Masalinin sotatie katkesi 13.7.1941 Kiekuassa vihollisen tykistökeskitykseen. Viereen pudonnut kranaatti tappoi miehen silmänräpäyksessä. Masalin haudattiin väliaikaisesti Ulmalahden sankarihautausmaalle heinäkuussa ja siirrettiin siltä vuoden 1942 alkupuolella Viitasaarelle, jossa 5.3.1942 siunattiin yhtä aikaa 52 sankarivainajaa. Ikäheimonen näytti esityksessään sodanaikaisia isoisänsä koskevia dokumentteja. Vielä oli tallella Väinö Masalinille osoitettu käsky saapua lyhintä tietä reservin ylimääräiseen palvelukseen Viitasaaren suojeluskuntatalolle viimeistään 19.6.1941 klo 9:00. Samoin oli nähtävillä Masalinin sotilaspassi, Kaatuneiden evakointikeskuksen ilmoitus suojeluskuntapiiriin hänen kaatumisestaan sekä suojeluskuntapiiriin ilmoitus kaatumisesta Viitasaaren kirkkoherranvirastolle. Harvinaisia dokumentteja tänään kaikki!

Talkoojoukon ponnistelut eivät menneet hukkaan, sillä tapahtumaan osallistui yli 70 henkilöä. Erityisesti järjestäjien mieltä lämmittivät paikalle saapuneet sotiemme veteraanit ja lotat.

Kari Hämäläinen

Kaupunkitaistelija koulutetaan Kaartissa

Reservipiirien retkikunta pääsi toukokuussa tutustumaan Kaartin Jääkäriyrykmentin kotivarskuntaan Santahaminaan 26 henkilön voimin. Vierailua isännöi erinomaisella vieraanvaraisuudella rykmentin komentaja, jämsäläissyntyinen eversti Jukka-Matti Valkeajärvi.

Rykmentin päätehtävänä on kouluttaa pääkaupunkiseudun suojaksi rakennetulla alueella taistelemiseen erikoistuneita joukkoja. Varuskuntaan on tehty ”Helsinki-simulaattori”, rakennuskompleksi, jossa harjoitellaan rakennuksen valtaamista, vyöryttämistä ja puolustamista. Parvitasolta kouluttaja voi seurata eri vaiheita.

Savuun ja runsain paukkupatruunoin tehostettu talon haltuunotto todisti, että

kaupunkitaistelu on kovakuntoisten nuorten miesten hommaa. Rykmentti vastaa myös valtiollisista edustustehtävistä. Valkokypäräisen ja -damaskin kunniakomppanian esiintymiset ovat televisiostakin tuttuja.

Varusmiehiä astuu palvelukseen vuosittain noin 2 000. Kaartin Jääkäriyrykmentti kouluttaa myös suurimman osan ulkomaalaistaustaisista varusmiehistä. Ihonvärikirjo oli melkoinen, mutta kaikista näytti sukeutuvan iskukykyinen joukko.

Kovia ja perinteitä

Santahaminan mereen rajoitettavalla taisteluampuma-alueella seurasimme maanpuolustuskurssin kanssa kranaatinheit-

timin, raskaiden kertasinokojen sekä jalkaväkiasein toteutettua taisteluammuntaa.

Kasarmialueen keskellä oleva jääkäriyrykmentin perinnetalo, vuonna 1900 valmistunut Viaporin varuskunnan Mii-nakomppanian toimisto, tarjosi mittavan tietopaketin joukko-osaston perinteistä, ja sen salissa nautimme erinomaisen päivällisen.

Sitten koitti hilpeä yöpyminen tupaoloissa. Paluumatka alkoi seuraavana aamuna, kun oli nähty valtiovierasta vastaanottamaan lähtevä kunniakomppaniakin. Paluumatkalla koukattiin reserviläisen henkkamaukan, Varustelevan, kaut-

Hannu Karjalainen

Kaartin Jääkäriyrykmentin vaunuryhmä siirtyä aseisiin Santahaminassa.

Hawk nousee maantieltä Pyörremyrsky-harjoituksessa. Valvojalla on leppoisa homma, suurin tuska on helteinen sää.

Pääsotaharjoitus Pyörremyrsky

Ilmapeliä, maahanlaskua ja evakuoointilentoa

Puolustusvoimien pääsotaharjoitus Pyörremyrsky näkyi ja kuului kahden viikon ajan kesäkuun alussa. Ensimmäinen menttiin Pohjanmaalla ilmapuolustukseen painottuen. Toisella viikolla pääroolissa olivat maavoimat Kaakkois-Suomessa. Lentotoimintaa oli myös Tikkakoskelta.

Enimmillään mukana oli 11 000 varusmiestä, reserviläistä ja henkilöstöön kuuluvaa.

Kauhavan lentotukikohdan ympärillä testattiin sodan ajan lentotukikohdan toimintaa ja kansainvälisen yksikön kautta saatuja kokemuksia. Sen yhteydessä tehtiin tähän saakka maailman suurin NH90-helikoptereiden maahanlasku.

Kaartin Jääkäriyrykmentin kaupunkitaistelijoita lennätettiin paikalle ensin kahdeksan kopoterin laivastolla ja myöhemmin neljällä koneella. Rakennetussa ympäristössä käytiin useampia taisteluskenaarioita.

Klikkauksia Tikkakoskella

Yksi sotaharjoitusten tärkeimmistä osista on vastustajan toiminnan realistinen kuvaaminen.

Nykyaikaisessa harjoituksessa osa joukoista on aitoja ja osa simuloituja. Ilmapelin virtuaalilentoja ohjattiin Tikkakoskelta.

Ilmasotakoulun ilmapelikeskuksessa harjoituksen äänet eivät olleet Hornetin jyrinää vaan hiiren klikkauksia. Niillä saatiin näyttöjen kartoille lentokoneita kuvaavia maalimerkkejä ja niiden lentoreittejä.

Vaikka ilmapeli näyttää kotitietokoneiltakin tululta sotasi-mulaatiolta, kyseessä ei ole huvittelu, vaan tärkeä osa modernia ilmapuolustuksen harjoittelua. Aidot ja simuloituvat tapahtumat luovat realistisen kuvan ilmasodankäynnistä.

Suunnitelmassa on silti tilaa yllätyksille ja taisteluiden ennalta arvaamattomille lopputuloksille.

Valmius evakuoointilentoihin

Puolustusvoimien yksi päätehtävä on virka-avun antaminen muille viranomaisille, ja sen yksi osa-alue on lääkinällinen virka-apu suuronnettomuustilanteissa. Kauhavalta tehtiin harjoitusevakuoointilento ambulanssikoneek-

si muutetulla CASA C-295 -kulentuskoneella. Viranomaisyhteistyökumppanina oli Keski-Suomen keskussairaala, jossa tehtävään on koulutettu erityinen tehohoitotiimi.

Pahin skenaarioro se, että esimerkiksi jossain pohjoisen hiihtokeskuksessa sattuu niin iso onnettomuus, että paikallisen keskussairaalan kapasiteetti ei riitä. Silloin on tärkeää kykyä tuoda potilaita muualle nopeasti hoitoon, kertoi lääkäri Seppo Lauritsalo Keski-Suomen keskussairaala.

CASA:n etu evakuoointikoneena on siinä, että mukaan saadaan useita potilaita ja koneessa voidaan tehdä erilaisia hoitotoimia. Koneeseen mahtuu yhdeksän paripotilasta, mutta kevyemmän hoitotason potilaita voidaan ottaa paljon enemmän. Ison suuronnettomuuden todennäköisyys Suomessa on noin kerran kymmenessä vuodessa.

Ilmavoimien ylilääkäri, lääkintämajuri Tuomo Leino sanoi CASA:n sopivan hyvin lääkin-täevakuoointilentoihin kotimaassa ja lähialueilla.

Hannu Karjalainen

Tutustumismatka Viron historiaan

Tourulan Kivääriritehtaan Perilliset ry tarjoaa lähialueidemme historiasta ja sotahistoriasta kiinnostuneille mahdollisuuden päästä tutustumaan etelänaapurimme vaiheikkaaseen historiaan. Historiallinen tutustumismatka tehdään heinäkuun 2012 alussa, ja sen kesto tulee olemaan 5 vrk. Matkan pääkohde on Saarenmaa, mutta matkan varrella tutustutaan myös Paldiskiin ja Haapsaluun.

Paldiski tunnetaan pait-

si satamakaupunkina myös Neuvostoliiton laivaston tärkeänä tukikohtana. Kaupungissa toimi aikanaan Neuvostoliiton suurin sukellusvenekoulu. Ensimmäinen yöpyminen on Haapsalussa, jossa tutustutaan paitsi itse kaupunkiin myös sen liepeillä olevaan entiseen hävittäjä-tukikohtaan.

Lauttamatkan jälkeen saavutaan Saarenmaalle, jossa matka vie tutustumaan muun muassa toisen maailmansodan taistelupaikkoihin Tehu-

mardissa ja Sörven niemi-maalla. Lisäksi tutustutaan saaren sotamuseoihin, Kuressaaren piispanlinnaan sekä Roomassaaren satamaan ja lentokenttään. Yksi päivä on varattu kokonaisuudessaan omatoimiseen tutustumiseen Kuressaaren kauniiseen kaupunkiin.

Matkan hinta ja tarkka ajankohta varmistuvat syksyn aikana. Matkasta kiinnostuneet voivat kuitenkin ottaa yhteyttä jo nyt TKP:n sihteeri Heikki Rahikaiseen sähköpostitse tktpry@gmail.com tai puhelimitse 045 138 0808.

Kuvassa Kuressaaren piispanlinna.

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000
mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi

LAKILUOTSIT

Lentotekniikan miehelle RUL:n kunniamiekka 446

Ilmavoimien reserviupseerikurssin päättötilaisuus pidettiin Ilmasotakoulun tiloissa Tikkakoskella 29.7.2011. Päivä oli helteinen ja tyven – ilmassa oli juhlan tuntua.

Muonituskeskukseen järjestäytyivät Ilmasotakoulun upseerioppilaat, kouluttajat, henkilökunta ja kutsuvieraat. Reserviupseerikoulun johtaja, kapteeni Ville Rosenlund ilmoitti paikalla olevat Ilmasotakoulun apulaisjohtaja, majuri Jukka Tirkkonen.

Päätöstilaisuuden aluksi majuri Tirkkonen piti puheen upseerioppilaille muistuttaen heitä tulevina reserviupseereina velvoitteista ja vastuusta joukon johtajina. Puheensa päätteeksi hän yleni upseerioppilaat kokelaiksi. Upseerikokelaan arvomerkit kiinnitettiin hymyssä suin – asetettu tavoite oli saavutettu.

Reserviupseerikurssin 91 kurssikertomuksen alussa kapteeni Ville Rosenlund analysoi ilmavoimien reserviupseerikoulutusta. Tulevaisuuden suurimpana haasteena hän näki IlmavRUK:n reserviupseerikurssin lentoteknisen linjan koulutuksen muuttamisen pois pilotoimallista. Pilotointi on osoittautunut raskaaksi koulutusmalliksi, ja se on myös oppilaiden palautteissa todettu epäselväksi ja epäohdonmukaiseksi. Tavoitteena on uuden koulutusmallin käyttöönotto reserviupseerikurssilla 93 hahvikuusta 2012 alkaen.

Loppuarvioinnissaan kapteeni Rosenlund kertoi kurssille valitun yhteensä 16 oppilasta, joista yksi oli jälki-RUK:n oppilas. Kurssilla perustettiin vain viestijä ja lentotekninen linja johtuen muiden koulutushaarojen pienyydestä. Edellä mainitusta syystä RUK 91:llä ei pe-

rustettu taistelujohto- ja ilmavalvontalinjaa. Oppilaat jakautuivat viestilinjan kahdeksaan ja lentoteknisen linjan kahdeksaan oppilaaseen. Hyväksytyksi kurssin suorittivat kaikki 16 oppilasta. Heistä 13 saavutti kiitettävän arvosanan ja kolme hyvän arvosanan. Kurssin kokonaispisteiden keskiarvoksi tuli 98,99. Saavutus on korkeatasoinen. Lentoteknisen linjan oppilaiden aselajiopin koulutoiden numerot olivat täydet 5/5 pois lukien yhden oppilaan työ. Lentoteknisen linjan oppilaiden pitempiaikainen palvelus ennen kurssia edesauttoi heidän menestymistään kurssilla ja oli keskiarvoa nostava tekijä. Linjan oppilaat erottuivat muutenkin selkeästi viestilinjan oppilaista yleissotilaallisissa asioissa. Heidän käytöksensä oli luontevan sotilaallista ja asennoituminen palvelukseen moitteetonta. Kaikki kurssin hyväksytyksi suorittaneet oppilaat ylennettiin siis upseerikokelaiksi 29.7.2011. Kotiuttaminen odottaa kokelaita tammikuun pakkasilla. Ilmasotakoulun apulaisjohtaja Tirkkonen ja reserviupseerikoulun johtaja jakoivat kokelaille kurssitodistukset ja kurssimerkit kurssikertomuksen päätteeksi.

Reserviupseerikurssi 91:n priimus Jouni Marttila vastaanotti Suomen Reserviupseeriliiton kunniamiekan 446 Keski-Suomen Reserviupseeriin hallituksen jäseneltä Pekka Oravalta. Luovuttaja kehotti Marttilaa kantamaan miekkansa ylpeänä. Miekkoja luovutetaan vuosittain vain kuusi kappaletta reserviupseerikurssin priimuksille. Marttila sai juhlan palkitsemisosassa myös Ilmavoimien Tuki -säätiön stipendin sekä lentoteknisen linjan parhaana Ilmavoimien Teknillisen Koulun lentokonetau-

lun ja linjakohtaisen patsaan.

Priimuksen puheessaan siviilipukuihin jo 8.7.2011 kotiutunut Marttila käsittelee kurssilaisten yhteen kasvamista, vaikka viesti- ja lentotekniset oppilaat olivat eri varuskunnista. Koulutuksesta johtuneet erot toivat oman haasteensa kurssilaisille. Kurssin kestäessä seitsemän viikkoa kurssilaisista hioutui tiivis joukko, yhteishenki oli erinomainen ja kaikki kannustivat toisiaan. Henkisesti ja fyysisesti raskaimmat kohokohdat olivat johtamistaidon harjoitus ja Luonetjärven marssi. Kurssin aikana käytetty useista sotilasurheilulajeista koostuva supersotilaskilpailu oli jäänyt mieleen. Onnittelut menivät kurssin supersotilaille Panu Saarenkedolle. Puheensa lopuksi Marttila toivotti kurssitovereilleen hyvää palvelusajan loppua ja toivoi kurssin pitävän yhteyttä siviilijajan koittaessa.

Vapaan sanan ja päätöskahvien lomassa Keski-Suomen Reserviupseeriin toiminnanjohtaja Kari Löfgren luovutti piiriin lahjana Marttilalle kirjan ”Mannerheim-ristin ritarit – miehet ja aset”. Saatesanoinaan luovuttaja sanoi Marttilalle: ”Muistuttakoon tämä kirja sinua ikäisistäsi sen ajan nuorista miehistä, jotka yli 60 vuotta sitten tekivät tämän tilaisuuden mahdolliseksi.”

Haastatellessani Marttilaa juhlan jälkeen hän kertoi olevansa kotoisin Pirkanmaalta Vesilahdelta ja vuonna 1991 syntynyt kuten suuri osa kurssikavereistaan. Tulevaisuuden suunnitelmissa on aloittaa elokuussa konetekniikan diploma-insinöörin opiskelut Tampereen Teknillisessä Yliopistossa. Tulevaisuuden työura ilmavoimien palveluksessa lentotekniikan parissa nousi keskustelussamme mahdollisuudeksi. Reserviup-

Ilmavoimien Reserviupseerikurssi 91:n priimus Jouni Marttila pitää puhetta.

seeritoiminnasta puhuessamme Marttila näki kotiyhdistyksen jonkin Pirkanmaan reserviupseeriyhdistyksen, mielellään sellaisen, jossa ollaan tekemisissä ilmavoimien kanssa.

Kari Löfgren
toiminnanjohtaja
Keski-Suomen
Reserviupseeriin

Ilmasotakoulun apulaisjohtaja, majuri Jukka Tirkkonen jakamassa kurssitodistuksia ja -merkkejä.

JP 27:n Perinneyhdistyksen kesäpäivät Keski-Suomessa

Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen Keski-Suomen osasto järjesti yhdistyksen kesäpäivät Keski-Suomessa 6.–7.8.2011. Järjestäjien yllätykseksi päivien osanottajien lukumäärä nousi kaikkiaan lähes 70:een. Asiantuntevat oppaat esittelivät kaikkialta Suomesta saapuneille vieraille maanpuolustuksen teknisimmän aselajin huippua, Ilmasotakoulua, ja Keski-Suomen Ilmailumuseota, Jyväskylän Lyseon historiaa, lyseon jääkäreitä sekä Jyväskylän ja Keski-Suomen historiaa.

Jääkäripäivien kannalta merkittävimmät muistopaikat Keski-Suomessa ovat Suolahden vanha asema ja Jyväskylän Nikolainkulma.

Suolahden vanha asema

Suolahden vanhan aseman en-

simmäinen asemapäällikkö oli Rudolf Ahonius, joka oli monipuolinen kulttuurivaikuttaja. Hän omisti Keiteleen ensimmäisen moottoriveneen, ”Maijan”, ja sillä saivat kyytiä muun muassa taidemaalari Akseli Gallen-Kallela ja kirjailija Juhani Aho. Kalaretkien pääkohde oli Viitasaaren Huopanankoski, vaikka ”Maijalla” ei aivan perille saakka päässytään.

Rudolf Ahonius oli myös aktiivisti ja Suomen itsenäisyyden vankka kannattaja sekä innokas suojeluskuntalainen. Asemapäällikön pojat Rainer ja Ejwind lähtivät aikanaan Saksaan saamaan sotilaskoulutusta. Molemmat palasivat jääkäreiden pääjoukon mukana Suomeen helmikuussa 1918. Rainer Ahonius määrättiin 2. Krenatöörirykmentin I Jyväskylän pataljoonan 2.

kompanian päälliköksi. Pääosa kompanian miehistä oli viitasaarelaisia.

Vanhempien esimerkki on aina vaikuttanut nuoriin, sanotaan heidän edesottamuksistaan mitä tahansa. Niinpä Rainerin ja Ejwindin veli Per-Eric, joka oli jääkäriksi liian nuori, valitsi veljien esimerkin mukaan sotilasuran ja erosi armeijasta kapteenina viime sotien jälkeen. Rainer Ahonius jäi eläkkeelle ilmasotakoulun johtajana ja Ejwind Kainuun suojeluskuntapiiriin päällikkönä. Ejwind teki toisen uran vielä Kajaanin yhteiskoulun englannin ja ranskan kielten opettajana.

Aseman vaihdemiehen Joonas Ravilan pojista kaksi, Albert ja Johnkin, valitsi sotilaan ammatin. Albert erosi palveluksesta kenraalimajurina ja puolustusvoimien huoltopäällikkönä. John jätti armeijan majurina sodan jälkeen siirtyäkseen liike-elämän palvelukseen.

Joonas Ravilan kolmas poika Paavo valitsi ammatikseen suomalais-ugrialaisten kielten tutkimuksen. Sotilaana hän saavutti reservin majurin arvon. Elämäntyönsä hän teki Helsingin yliopiston professorina, rehtorina ja kanslerina. Paavo Ravila oli Aunuksen retkellä mukana 1919–1920. Kun suomalaiset joukot 70 vuotta sitten valtasivat Itä-Karjalan Syväriä, Äänistä ja Maaselän kannasta myöten, Paavo Ravila ehdotti vallattujen ja ehkä vallattavien kaupunkien nimeksi Aunuksenlinna, Äänislinna ja Viinanlinna. Vienen Kemä ei vallattu eikä Aunuksen kaupungin nimi ottanut vakiintuakseen,

mutta Äänislinnan tuntevat nykyisetkin sukupolvet.

Sotilasura veti niin ikään puoleensa aseman sähköttäjän Väinö Schroderuksen poikia. Veikko jäi eläkkeelle everstinä ja pioneeritarkastajana, Lauri kenraalina ja puolustusvoimain komentajana. Schroderus-nimi vaihtui 1930-luvulla Sutelaksi.

Suolahden muita jääkäreitä

Suolahdesta (Äänekoskelta) jääkäriksi lähtivät myös Viljam Helander (Heloterä) ja Väinö Äärinen. Äärinen on haudattukin Suolahteen, mutta Heloterä on haudattu Kuopioon, missä hän teki elämäntyönsä suojeluskuntajärjestön monissa tehtävissä.

Suolahteen on haudattu myös jääkärikapteeni Heikki Lunki. Lunki oli syntynyt Revonlahdella. Suojeluskuntajärjestön eri tehtävissä toimittuaan hän siirtyi Alko Oy:n palvelukseen 1934. Viimeksi Lunki oli Alkon Suolahden myymälän johtaja kuolemaansa 1964 saakka. Heikin poika Tuomo Lunki elää vielä Suolahdessa ja vaalii jääkäripäivien muistoa.

Nikolainkulma

Kesäpäivien kokokohta oli Nikolainsalissa nautittu Sipisen pitopalvelun loihittu maittava päivällinen paikallisine ohjelmineen. Puheiden lomassa Timo Järvinen esitti isänmaallisia lauluja Mikko Porvalin säestämänä. Tunnelmaa loi tietysti ympäristö, mutta myös Nikolainkulman jää-

Jyväskylän vanhan hautausmaan kaatuneiden muistomerkille laskivat yhdistyksen seppeleen JP 27:n Perinneyhdistyksen puheenjohtaja Jukka Pennanen, Keski-Suomen osaston puheenjohtaja Martti Porvali, jääkärikapteeni Jussi Mäntylän poika Toivo Mäntylä sekä Jääkärisäätiön hallituksen puheenjohtaja Asko Kilpinen.

kärikabinetin tarina. Lokakuun 2. päivänä 1916 poliisi ja santarit pidättivät tuolloisen Monopol-hotellin kulmahuoneesta jääkärit Aarne Sihvon, Jussi Heiskanen ja Ilmari Relanderin. Heiskanen ja Relander olivat pommarina liikkeellä ja tapasivat aivan sattumalta Sihvon, joka oli järjestämässä värävästä toista pataljoonaa varten. Kaikkien kolmen tie vei Spalernajan vankilaan Pietariin. Näitä jääkärieliikkeen osallistuneita ja vangit-

tuja kutsutaan kalterijääkäreiksi. Viimeinen kalterijääkäri Arvo Rousi kuoli Jyväskylässä 1987.

Vajaan kahden päivän aikana vieraille annettiin monipuolinen kuva Keski-Suomen kulttuurista, merkityksestä maanpuolustuksessa, täällä käydyistä taisteluista sekä keskisuomalaisista jääkäreistä.

Martti Porvali

Pentti Tiainen esittelee kesäpäivien osanottajille Brewsteriä, jolla Lauri Pekuri teki sodan aikana pakkolaskun järveen Itä-Karjalassa.

Suomenlahden rannoilla

Tourulan Kivääritehtaan Perilliset ry teki toukokuussa historiallisen tutustumismatkan Suomen sotilaspoliittista asemaa niin usein määrittäneille Porkkalan ja Hangon alueille. Matkaan lähti ryhmä aktiivisia reserviläisiä ja seuran jäseniä sekä muita asiasta kiinnostuneita.

Menomatkan ratoksi pidettiin autossa esitelmät Porkkalan historiasta ja vierailualueiden läheisyydessä olevista majakoista. Vaikka matkan päätarkoituksena oli tutustuminen alueiden historiaan, matka alkoi tukevasti nykyhetkestä vierailulla Suomenlahden Meripuolustusalueelle ja Upinniemen tukikohtaan. Upinniemen vierailun emäntänä toimi Suomenlahden Meripuolustusalueen tiedottaja Sari Salmi. Ehkä juuri hänen ansiostaan vierailun henki oli rennompaa ja välittömämpi kuin varuskuntavierailuilla yleensä. Vierailun aikana matkalaiset pääsivät tutustumaan meripuolustusalueen toimintaan ja kalustoon. Ohjusvene Hangon ensimmäinen upseeri, yliluutnantti Korhonen johti varsin kattavan alusesittelyn, jonka

aikana ryhmä pääsi tutustumaan niin aluksen komentosiltaan kuin taistelukeskukseenkin. Myös ohjustilat, siltakansi ja konehuone tulivat ryhmälle tutuiksi.

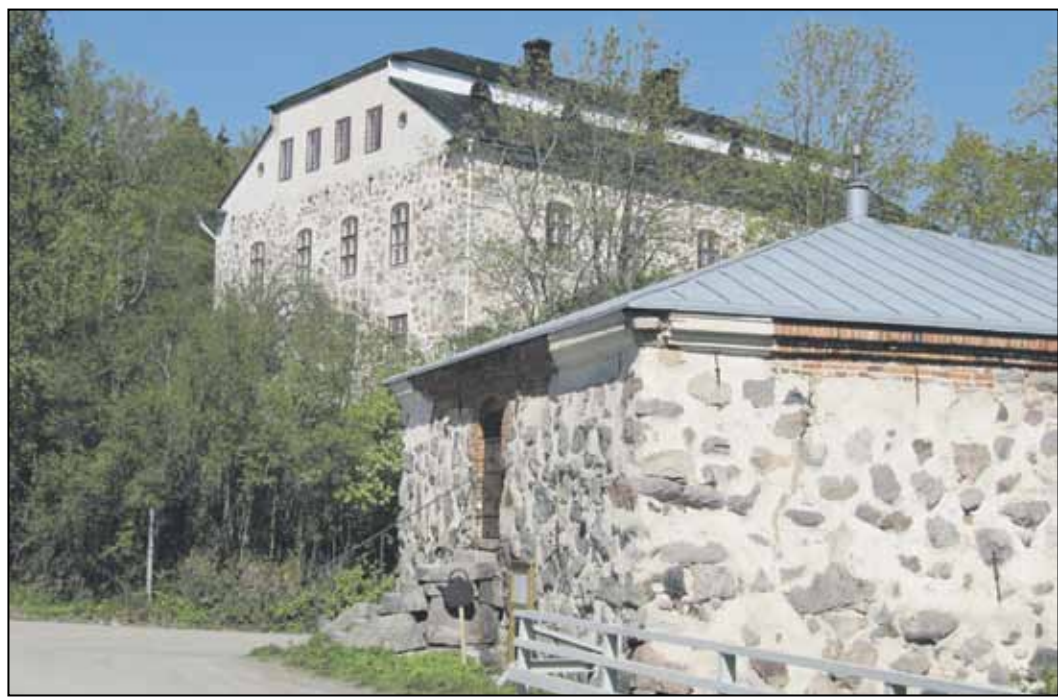
Upinniemen jälkeen alkoi historian siipien havina, kun ryhmän otti opastukseensa Porkkalan opas Berndt Gottberg. Gottberg on itse syntyperäinen porkkalanalainen, ja hänenkin kotitalonsa sijaitsi vuokra-alueella. Vankka asiantuntemus, omat kokemukset ja lukuisat kertomukset toivat opastukseen väriä ja syvyyttä. Alueen historiaan tutustuminen aloitettiin Kirkkonummen kirkosta, josta löytyy muun muassa taitelija Lenart Segerstrålen arvokkaat lasimaalaukset. Kirkko oli vuokraajan monitoimitilana, ja Porkkalan palauttamisen jälkeen kirkon koko sisusta oli uusittava.

Kirkolta matka jatkui Pikkan kartanoon, jossa kartanon isäntä Thure Lindeberg kertoi rakennuksen vaiheista. Kartanon puisesta päärakennuksesta löytyi venäläisten jäljiltä parikymmentä tulipalon alkua, joten on suoranaista ihme, että raken-

nus on säilynyt. Säilyneet ovat myös panssarivaunujen urat kartanon pihamaalla. Nykyisin kartanon mailla viljellään siirtonurmea ja maissia.

Seuraavana kohteena oli Sjunbylin linna. Myös komea 1560-luvulla rakennettu kivilinna oli remontoitava täysin vuokra-ajan jälkeen. Hienot kaakeliuunit oli muurattava umpeen, sillä ne olivat sisältä tiilimurskaa, yläkerran lattiaan oli tehty reikiä ja välikattoon oli ulostettu, kunnes se oli romahtanut ym. Tuho oli lähes täydellinen. Tänä päivänä linna on asuttu ja siksi auki yleisölle vain osittain.

Porkkalan kierros päätettiin Degerbyn Igor-museolle. Museolla on paljon esineistöä ja valokuvia vuokra-ajasta. Niistä jokaisella on oma tarinansa. Kokonaisuutena Porkkalan kierroksesta jäi matkaajille kuva lähes käsittämättömästä tuhosta ja saastasta, jonka venäläiset jättivät jälkeensä. Kunnollista käsitystä siitä ei voi saada vain kirjoja lukemalla. Samalla opas Berndt Gottbergin puheesta kuitenkin välittyi vilpittön halu kertoa ki-

Sjunbylin 1560-luvulta peräisin oleva linna.

peistäkin tapahtumista ilman katekeruuta sekä halu auttaa myös juuriaan etsimään tulevia venäläisiä löytämään isän tai isoisan kotimökin paikka.

Vielä ennen Hankoa tutustuttiin Inkoossa sijaitsevan Torpin tykit -museon laajoihin kokoelmiin. Yksityiseen museoon on

kerätty esineistöä jo kolmessa polvessa. Museon kokoelmat käsittävät erilaista aseistusta pistooleista kenttä- ja laivatykkeihin, ajoneuvoja jeepeistä helikopteriin ja paljon muuta alan esineistöä.

Sää jatkoi matkalaisten hellimistä myös Hangossa. Hangon museon johtaja Marketta Wallin opastuksella oli hyvä tutustua kauniiseen kaupunkiin ja sen monivaiheiseen historiaan talvimerenkulun edelläkävijäkaupunkina sekä vuokra-alueena. Venäläisten sotilaiden hautausmaalla oli vielä tallella seppeleet voiton päivän juhlallisuuksista. Ihmetystä herätti Hangon kaupungin tapa tarjota Venäjän edustajille illallinen voiton päivän kunniaksi.

Kierrosten aikana matkaajat pääsivät tutustumaan muun muassa Varisniemen ja Kansanpuiston ilmatorjunta-asemiin sekä ihailemaan maisemia vesitornista. Päivän aikana oli myös mahdollisuus omatoimiseen kaupunkiin tutustumiseen ja matkamuistojen hankintaan.

Päällimmäisinä matkalaisten mieliin Porkkalasta jäivät kuvaukset siitä lohduttomasta tilasta, johon alue ja sen rakennukset lyhyehkön vuokra-ajan aikana olivat menneet. Kuinka ihmiset ovat voineet elää siten, kuin Porkkalassa venäläiset elivät? Hangon kaupungin ja rannikon kauneus sekä rikas historia jäivät myös unohtumattomasti matkaajien mieliin. Matka koettiin erittäin antoisaksi, ja kotiin ryhmä palasi monta kokemusta ja tietoa rikkaampana.

Tourulan Kivääritehtaan Perilliset ry:n tarkoituksena on järjestää vastaavia sotahistoriallisia matkoja myös tulevaisuudessa. Seuraavaa matkaa on suunniteltu ensi kesäksi, jolloin on tarkoitus suunnata historiastaan rikkaaseen Viroon. Alustavan suunnitelman mukaan matka tehdään Paldiskin ja Haapsalun kautta Saarenmaalle, ja jälleen kaikki asiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan.

Teksti ja kuvat:
Heikki Rahikainen

Berndt Gottberg tietää tarinat Igor-museon esineiden ja kuvien takaa.

Hangon vesitornista avautuvat hienot maisemat, tällä kertaa Lappohjan suuntaan.

Aunuksen retki 2011

Laatu korvasi määrän

Kuluvan kesän sota- ja kulttuurihistoriallinen retki itärajan taakse aina Aunukseen ja Syvärille saakka tehtiin elokuun ensimmäisessä viikonvaihteessa reilun 20 hengen voimin. Alun perin ilmoittautuneita oli yli 30, mutta perhetapahtumat, iloiset ja surulliset, sekä muut yhteensattumat pudottivat joukos-

ta kolmanneksen. Alkuperäiseen reitti- ja kohdeohjelmaan se ei vaikuttanut, mutta nosti matkan hintaa jonkin verran ennakoarviosta.

Itärajan ylitys Niiralasta sujui yllättävän joustavasti, eli koko homma oli tunnissa läpi. Sotahistoriaan perehtynyt oppaamme Hannu Koskinen pääsi töihin se-

lostamaan kesän 1941 hyökkäysvaihetta Sortavalaan ja edelleen Laatokan koillista rantatietä Pitkärannan ja Salmin kautta kaakkoon aina Tuulokseen saakka. Hyökkäysvaihe keskeytettiin siihen ja väliin otettiin sekä 1944 että puna-armeijan mairinnoisuus, joka oli alkusoitto perääntymisvaiheelle.

Retkeläisten matka eteni kuitenkin Aunusta valtaamaan. Aunusjoen varren entiset kolhoosipellot ovat osittain pusikoituneet, osittain käytössä tarkkaan hyödynnettyjen pihapalstojen lisäksi. Lisäarvintä asukkaille on tarjolla kohtalaisen kalaisasta joesta.

Syvärin luostari hienossa kunnossa

Majapaikaksi valittu hotelli Olonga oli pettymys verrattuna parin vuoden takaiseen edelliseen vierailuun. Hotellin edustan matkamuistokauppiat arvioivat sen joutuva hotellin siirtymisestä tsetseeniomistukseen. Joka tapauksessa, tarkemmin puutteita erittelemättä ja palvelutasoa kritisoidematta, mielessä häivähtivät nostalgiset neuvostoajat.

Myönteinen yllätys sen sijaan oli yli 500-vuotias Aleksanteri Syväriläisen luostari, jonka kunnostamiseen ja entisöintiin on viime vuosina paneuduttu huolella. Nyt kaikki on kunnossa ja siistiä ja viarasvirta sen mukaista. Harras ortodoksisuus on noussut neuvostovalan tuhasta uuteen elämään.

Hieno kokemus oli munkkikvartetin suomalaisvieraille antama neljänäinen kanonisen musiikin pienokonsertti luostarin vanhassa kirkossa.

Luostarialueen hartaasta hiljaisuudesta palattiin raadollisempiin teemoihin viettämään iltapäivää

Syvärin sillanpäässä, Lotinanpellossa ja Nurmoilassa rappaumasassa olevan lentokentän tuntumassa sekä maalauksellisessa kylämaisemassa. Kun Tanja-tulkimme luostarilla tiesi kertoa, että Sammatuksen silta on kunnossa, poikettiin tässä tärkeästä PSS-asemasta tunnetuksi tullessa kylässäkin. Sen kumpareilta Sääksmäeltä kotoisin ollut korpraali Toivo Ilomäki tykkäsi 16 neuvostopanssaria romuksi ja pääsi Marskin ritareiden joukkoon numerolla 155. Kaikkiaan Ilomäki tuhoi 21 panssarivaunua.

Vieljärven tie kohta valmis

Uusi tie Prääsistä Vieljärven, Kolatselän ja Käsnäselän kautta Koirinjoelle on pääosin valmis, mikä on varteenotettava vaihtoehto rantatien sijaan Aunuksen suuntaan matkatessa. Tanja-tulkki tiesi kertoa ensi kesäksi luvutusta rantatien kunnostuksesta, mutta jatkoi arvoitukseksi: "Saapa sitten nähdä."

Lemetin mottitaiteluiden muistolehdosta on hyvää vauhtia tulossa oikea patsasvarikko. Kymmenkunta patsasta on pystyssä, ja maanmöyrinnästä päätellen lisää on tulossa. Pistotie päätieltä alueelle on päällystetty, joten paikalle lienee suosittu käyntikohde. Samaa kertoo myös muistomerkeille laskettujen kukkusten ja savukkeiden määrä. Tupakan jättämisen ruoan ja vodkan lisäksi vainajien nautittavaksi kuuluu kalmoilla

Suomen valtio pystytti muutama vuosi sitten muistomerkkin Tuuloksen kenttähautausmaalle. Paikalle on haudattu 57 suomalaissoturia.

käynnin perinteeseen kuten itku ja vainajille jutteleminenkin.

Mutta ne mottialueen kukkulat Muna, Makkara ja Lättäjalka ovat vakaina ja vaiteliaina paikallaan. Eivät kerro, vaikka paljon ovat nähneet ja kokeneet.

Teksti ja kuvat:
Pertti Rahikainen

Sota- ja kulttuurihistoriallisen retken osallistujat Nurmoilan kylämaisemassa, Olavi Paavolaisen "Synkän yksinpuhelun" syntysijoilla.

”Viimeiseen mieheen” oli käsky

6. tammikuuta 1940 alkoi Laatokan Karjalassa kenraalimajuri Woldemar Hägglundin johtaman IV Armeijakunnan suurella vastahyökkäyksellä, jonka tuloksena oli puna-armeijan 168. Divisioonan saarostaminen Kitilän alueelle. Divisioona oli hyökännyt Salmi-Pitkäranta-tietä, ja Kitilän alueella sen voimat yhtyivät Känäselkä-Uomaa-suunnasta hyökänneen puna-armeijan 18. Divisioonan kanssa joulukuussa 1939. Suuren vastahyökkäyksen ”oheistuotteena” syntyi lukuisia määriä motteja, joista Lemetin alueen motit ovat sotahistoriassamme tunnetuimmat.

Hägglundin tavoitteena oli Kitilän alueelle tunkeutuneen vihollisen saarostaminen ja tuhoaminen. Tammikuun vastahyökkäyksellä venäläinen 168. Divisioona jäi saarroksiin. Suomalaiset olivat katkaisseet venäläisten huoltoyhteydet idässä Uomaan suuntaan ja kaakossa Pitkärannan suuntaan. Lännessä suomalaiset onnistuivat torjumaan puna-armeijan etenemisyrittäykset Leppäsillan tasalla. Talven erityisen kovat pakkaset aiheuttivat venäläisille tuskaa katkenneiden huoltoyhteyksien lisäksi. Niinpä mottia voitiin huoltaa vain ilmasta tai etelän suunnasta Laatokan jäätä pitkin. Tämä oli huomattu myös Hägglundin esikunnassa, josta annettiin tehtävä tutkia Koirinojanlahden alueen saaristo, miehittää se ja näin sulkea lopullisesti venäläisten huoltoyhteydet etelän suuntaan. Koirinojanlahden piiritystaistelu on jäänyt sotahistoriassa varsin vähäiselle huomiolle. Niinpä saaristossa tänä vuonna käyneenä käsitellen Keski-

sa tehtävänä oli saarien tiedustelu, ja jos ne olivat vapaat vihollisesta, miehittää saaret ja varsinkin Maksimansaaren ja mantereen välillä olevat pienet kallioluodot pikakivääripartioin. Näistä asemista oli valmistauduttava tuhoamaan venäläisten liikkeitä Laatokan jäällä.

Ensimmäinen venäläisten kolonna, joka lähti Kitilän alueelta 20.1.1940, suuntautui Petäjäsaaren ja Paimionsaaren väliin, joutui suomalaisten pikakiväärien tulituksen kohteeksi ja siinä tuhoutui 30 hevosta ja 30 sotilasta. Tammikuun 22. päivänä klo 18 Kitilästä lähti valtava kolonna etelään suuntautuen Maksimansaaren ja mantereen väliselle alueelle. Pajukosken ja Lakion partiot tuhosivat tuona iltana 450 miestä ja saman verran hevosia. Näiden tekojen myötä venäläiset antoivat suomalaisten partioille nimen ”Laktion ja Pajukosken hurtat”. Venäläisten huomattua suomalaisten toiminnan he suuntasivat ensimmäisen hyökkäyksen saaristoon 27.1.1940 etelästä Pusunsaaren suunnasta. Se onnistuttiin torjumaan, mutta Putkisaari ja Pusunsaari jäivät tuona päivänä lopullisesti venäläisten haltuun. Suomalaisen käynnistämä vihollisen huoltokolonniin tuhoaminen alkoi 20. tammikuuta ja jatkui 3.3.1940 saakka, ja tänä aikana tuhoittiin 1279 hevosta ja 754 sotilasta.

Pioneerien räjäyttämät raitot saarien välille

Venäläisten ensimmäisen hyökkäyksen jälkeen pioneerijoukot saivat tehtäväkseen

san kertaa.

Pioneerijoukot yrittivät linnoittaa kalliisia saaria kaikenlaisella mantereelta kerätyllä materiaalilla. Riihirakennuksia purettiin, ja hirret kuljetettiin vähillä hevosilla saaristoon vaatimattomien korsujen katteiden vahvennuksiksi. Kaivautuminen läpi kallion ei ollut mahdollista, ja jonkin verran pioneerit yrittivät räjäyttämällä syventää korsuja. Kaikki tämä piti tehdä yöllä, sillä tammikuun lopun jälkeen venäläisten tähytysty ja ilmatoiminta alkoivat olla päivällä hyvin aktiivista. Saarien tuliasemissa suojan hakemiseen luoteja vastaan oli käytettävä jäädytettyä lunta ja taistelujen kiivaimpana aikana puna-armeijan kaatuneiden sotilaiden ruumiita. Kovat pommitukset ja tykistön tulitus särkivät päivittäin suuren osan suomalaisten tuliasemista, ja pioneerit tekivät yöaikaan kaikkensa korjatakseen niitä. Näiden toimenpiteiden lisäksi pioneerit miinoittivat ja ansoittivat saaristossa sekä asensivat erilaisia tähysteisesti laukaistavia panoksia, kuten lentopommeja, muun muassa Maksimansaaren eteläkärkeen.

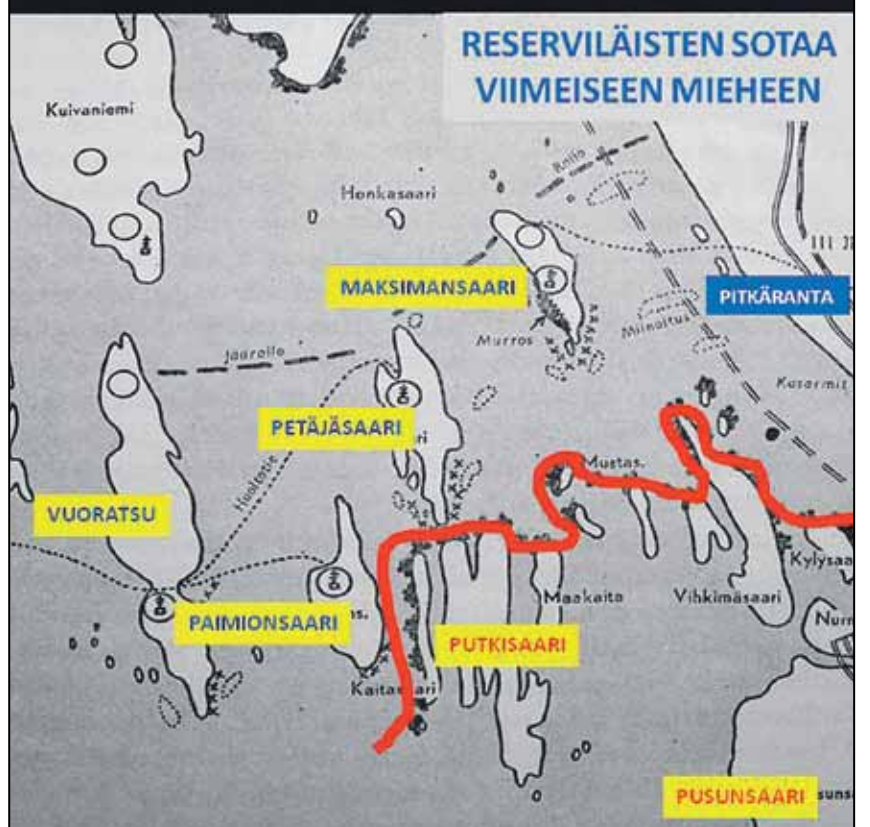
Reserviläisten sotaa

Pelkästään Lakion ja Pajukosken sissiosastoilla ei ollut paljoakaan mahdollisuuksia vastata koko saariston miehittämisestä ja puolustamisesta. Niinpä II/JR 35:stä siirrettiin saarille jalkaväkisotilaita seuraavasti: Vuoratsun 165, Paimionsaaren 169 ja Petäjäsaaren 149. Maksimansaari sai 80 miestä JR 64:stä. Kaiken kaikkiaan suomalaisia oli yhteensä 553 sotilasta kolmessa saarella. He kaikki olivat reserviläisiä. Lähin kantahenkilökuntaan kuuluva johtaja oli everstiluutnantti Urho Tähtinen, joka toimi taisteluosasto Jousimiehen komentajana, ja hänen esikuntansa sijaitsi Impilahdessa. Hän kävi tietävästi kerran Vuoratsun saarella tammikuun lopussa. Kolmessa saarella olevien sotilaiden johtaminen oli vaikeaa. Viestivälineitä ei ollut. Ainoa puhelin-yhteys oli Vuoratsun saarella mantereelle. Saarten puolustajat joutuivat toimimaan itsenäisesti kaikissa tilanteissa – lähes unohdettuina.

Venäläiset käynnistivät hyökkäykset saaria vastaan tammikuun lopulla. Vuoden 1940 alussa puna-armeija oli keskittänyt kaikille talvisodan rintamille joulukuuhun 1939 verrattuna vähintään kaksinkertaisen määrän joukkoja. Tämä alkoi näkyä kiivaana taistelutoimintana Koirinojanlahden saaristoalueella. Saaria pommitettiin päivittäin, ja tykistöllä ammuttiin massiivisia keskityksiä. Jalkaväen hyökkäykset olivat helmikuussa lähes päivittäisiä. Venäläiset liikkuvat panssarikilpien suojassa mahdollisimman lähelle saaria. He käyttivät myös panssarivaunujen vetämiä panssaritrukkereitä suojaamaan jalkaväkeään. Lisäksi lumipuvut olivat tulleet puna-armeijan sotilaiden varustukseen.

15.2.1940 puolen yön aikaan alkoi kova tykistökeskitys Petäjäsaareen. Sitä kesti kaksi tuntia. Sen jälkeen saareen hyökkäsi 30 miehen osastoja toinen toisensa perään. Aamuun mennessä Petäjäsaari oli onnistunut torjumaan hyökkäykset omien tappioiden ollessa yksi kaatunut ja neljä haavoittunutta. Venäläisten tappioita ei kukaan ehtinyt laskea. Hyökkäykset toistuivat helmikuun lopulla vastaavanlaisina. Pommitukset, tykistöiskut ja jalkaväen hyökkäykset

KOIRINOJANLAHDEN SAARISTO

Kartta Koirinojanlahden saaristosta.

seurasivat toinen toistaan. Saarilta oli havaittu, että koko ajan Pitkärannan suuntaan tulee lisää puna-armeijan joukkoja ja kalustoa.

Saariston suomalaisten joukkojen päällikkö, reservin luutnantti Suhonen hihti pataljoonansa komentopaikalle tiedustelemaan jatkotoimenpiteistä ja ehdotti itse, että saaristosta vetäydyttäisiin. Everstiluutnantti Tähtisen esikunnasta tuli kuitenkin tyyly vastaus. Vetäytymisehdotus oli välitetty myös kenraalimajuri Hägglundille, joka oli lähettänyt Tähtiselle erittäin lyhyen käskyn: ”Viimeiseen mieheen.” Tämän jälkeen Suhonen meni Sumeriassa saunaan ja totei sen jälkeen: ”Tulepahan sitten ryssälle puhtaampi ruumis.” Suhonen hihti takaisin saaristoon masentava käsky mukanaan. Alkoi verinen henkiinjäämistäistelu, jossa ylivoimainen vihollinen sai otteen alueesta. Venäläisen jalkaväen vahvuus oli suurimmillaan 7 000 miestä suomalaisten noin 500 vastaan. Tykkeitä venäläisillä oli 300, pommitoneita 94 ja hävittäjiä 34. Suomalaisilla oli tykistöä parin patterin verran Kuivaniemen alueella, josta kantama juuri ja juuri riitti saariston pohjoisosaan, mutta kranaattipula teki niiden toiminnan täysin merkityksettömäksi.

Viimeiseen mieheen – Petäjäsaari 6.3.1940

Yö oli ollut hiljainen. Aamulla vähän ennen klo 7 kaakon suunnan taivas rävähiti valoisaksi ja hirvittävä jyminä kantaui yli Koirinojanlahden. Tykistön keskitys oli hirvittävä. Alkuvaiheessa kranaateista iso osa meni saaren yli Laatokkaan. Tuli kuitenkin kiihtyi täydelliseksi rummutukseksi, mikä on lievä ilmaisu. Kranaatteja suorastaan kaadettiin Petäjäsaaren puolustajien niskaan – 1700 kpl hehtaarille on joku laskenut tulen tiheydeksi. Kallioinen maasto tehosti moninkertaisesti vaikutuksen. Va-

jaa sata venäläistä pommikonetta pudotettiin tykistön tulen lisäksi lastejaan saareen. Yksi pommi osui komentokorsun lähellä olleeseen kalliokielekkeeseen ja pudotti sen suoraan noin 20 suomalaisen haavoittuneen sotilaan päälle. Heidän hautansa on edelleen siellä.

Puna-armeijan kevyet panssarivaunut yhdessä jalkaväen kanssa pörräsivät Petäjäsaaren puolustajien ympärillä. Muutamalla konekiväärillä ja pikakiväärillä nämä ampuivat niin paljon kuin kerkesivät lähes olemattomista tuliasemista. Ase toisensa jälkeen vaiken, ja venäläiset saivat jalansijan saaresta. Petäjäsaaren puolustajat kestivät aina klo 16 saakka, jolloin viimeinkin konekivääri vaiken. Saarella kaaduttiin viimeiseen mieheen. Osa oli pystynyt vetäytymään haavoittuneena jälle, mutta tuli matkansa päähän kovassa pommituksessa. Maaliskuun 6. päivänä Petäjäsaarella kaatui 46 Rantasalmen miestä. Aiemmin oli kaatunut 12. Lisäksi Nilsiän miehiä kaatui 30. Kokonaistappiot Koirinojanlahden saaristossa olivat tuona päivänä 200–210 kaatunutta ja 140 haavoittunutta. Hengissä Petäjäsaaresta selvisi 8–10 rantasalmlaista taistelija. Unohdettujen rintama vaiken lopullisesti Koirinojanlahdella, ja talvisota päättyi suomalaisten kannalta katkeeraan rauhaan 13.3.1940.

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Lähteet

Ari Raunio, Sodan taistelija 1, Talvisota, Weilin+Göös, Porvoo 2005.

Lauri Immonen, Unohdettujen rintama (1967), toinen painos 2010, WS Bookwell Oy, Juva.

25. PionK:n ja 34. PionK:n sotapäiväkirjat.

IV AK:n ja 13. D:n pioneerikommenttien sotapäiväkirjat.

II/JR 35:n sotapäiväkirja.

Petäjäsaaren pohjoispään maisemaa heinäkuussa 2011.

Suomen Maanpuolustajan juhlanumerossa tämän taistelun luonnetta ja tapahtumia.

Saarien miehittäminen ja venäläisten huoltokolonniin tuhoaminen

Kenraali Hägglund oli käsenyt tammikuun puolivälissä ottaa viipymättä ja nopeasti haltuun konekivääreillä varustetuilla taistelupartioilla Koirinojanlahden suulla olevat saaret, joista nimeltä mainittakoon tässä yhteydessä taistelujen kannalta merkittävimmät: Vuoratsu, Paimionsaari, Petäjäsaari ja Maksimansaari.

Suomalaiset lähettivät saariin vänrikki Erkki Pajukosken ja vänrikki Leevi Laktion johdolla sissiosaston (75 miestä), jon-

räjäyttää raitoja Vuoratsun, Petäjäsaaren, Maksimansaaren ja mantereen välille. Näillä saatiin lisää tuhoavaikutusta Lakion ja Pajukosken pikakivääripartioiden yölliseen toimintaan. Lukuisat vihollisen kolonnat kohtasivat talviöiden pimeydessä Laatokan hyisen veden ja upposivat sen syvyyksiin. Pakkanen kiristyi yli 40 asteeseen, ja raitoja oli räjäytettävä uudelleen vähintään joka toinen yö. Raitojen räjäytysten vastuulliset suorittajat olivat Kangasniemeltä perustetut 25. ja 34. Pioneerikomppania. Todetakaan, että 25. PionK:sta jälle räjäyttämään tulleet taistelijat hihtivät Impilahden suunnasta yöllä saaristoon ja räjäytysten jälkeen takaisin. Yhteensä hihtotaivalta kertyi noin 50 km/räjäytyskertaa. 25. PionK toteutti yksitoista kertaa raitojen räjäytyksen ja mantereen suunnasta 34. PionK kahdek-

uhrien yhteismäärää.

Sodan mielettömyyttä kuvasivat hyvin myös Raatteen taistelumu-seossa esitetyt videokoo-steet taistelujen kulusta sekä autenttiset kuvat inhimillisistä uhreista ja aineellista tappioista.

Mielenkiintoinen kohde oli Purasenjoen viivytysasema, joka on entisoitu alkuperäisten juoksuhautojen, tuliasemien ja suojakorsujen osalta.

Käyntikohteena oli myös rajavartioston vartiokuva aivan rajan

pinnassa. Rakennus oli valmistunut vuonna 1923 ja on ainoa rakennus, joka säilyi tuhoutumatta taistelujen vyöryttyä edestakaisin.

Raatteen tie on saanut niin ikään nykyvenäläisten huomion osakseen. Tien varrelle on pystytetty muistomerkki kaatuneiden neuvostotilaiden muistoksi.

Heimo Kupsu

Matkalaiset Raatteen tien muistomerkillä. Kuva: Jarkko Tyvimaa.

Reserviläiset Raatteen tiellä

Pihtiutaan reserviyhdistykset tekivät 13.–14.8. yhteisen tutustumismatkan talvisodan taistelupaikoille Suomussalmelle, jossa suomalaiset saavuttivat sodan ensimmäiset menestykselliset torjuntavoitot.

Retkelle osallistui yhdeksäntoista yhdistysten jäsentä.

Ehkä matkan vaikuttavin kohde oli Raatteen tien taistelujen muistomerkki, joka levittäytyi useiden hehtaarien alueelle ja käsitti yli kaksikymmentätuhatta kivipaasia. Ne kuvasivat Raatteen taistelujen

Suomen MM-ralli

Reserviläiset toimivat – yhdistykset hyötyvät

Vuodesta 2000 Tikkakosken Reserviläiset on rekrytoinut väkeään Suomen MM-rallin valvonta-, vartiointi- ja liikenteenohjaustehtäviin. Alusta alkaen työ on tehty rallin ”hermokeskuksessa”, Jyväskylän Paviljongin alueella.

Tikkakosken Reserviläisten puheenjohtaja Keijo Häkkinen oli nyt 11. kerran eri tehtäviin tulevien talkoolaisten vastaanottajana. Tehtävä alkaa jo joku päivä ennen ralliviikonloppua. Kuitenkin mies oli yhtä hymyä. Kun päätoimittaja tuli paikalle, hänelle annettiin oitis liivi päälle, ja siitä alkoi neljän tunnin työrupeama liikenteenohjauksessa.

Tikkakosken Reserviläiset saa mukaan poikkeuksetta reilu sata talkoolaista, ja moni hoitaa tehtäviä useamman kerran ralliviikon aikana. Lauantaina Jukka Seppälä kertoi tehneensä juuri 18-tuntisen työrupeaman ja Joonas Häkkinen olevansa kolmatta päivää peräkkäin talkoomiehenä vain siksi, että Tikkakosken Reserviläiset saa toimintaeuroja.

Tikkakosken Reserviläiset on saanut apuja Saarijärveltä vuodesta 2002 alkaen. Nytkin Saarijärveltä tuli tehtäviin kolmisenkymmentä reserviläistä. – Saarijärveläisillä on ollut onni päästä mukaan talkootehtäviin, joista yhdistys vielä hyötyy taloudellisesti, kertoi puheenjohtaja Esko Janhonen.

Lisäksi valvonta-, vartiointi- ja liikenteenohjaustehtäviin osallistui kolme jäsentä Jyväskylän Reserviupseereista ja yksi jäsen Korpilahden Reserviupseereista.

Keijo Häkkinen

– Muillekin olen tarjonnut yhteistyötä, mutta vain Saarijärven Reserviläiset on vastannut ”huutoon”. Kun reserviläisiä ei ole juuri enempää tullut mukaan, olen onnistunut hankkimaan muita yhteistyökumppaneita. Tanhuajat ry:n ja Keski-Suomen ADHD-yhdistyksen, Keijo Häkkinen kertoi.

Jos toimittaja kohtasi missä valvonta-, vartiointi- ja liikenteenohjaustehtävissä olevia reserviläisiä ja tiedusteli heidän tuntojaan, heillä oli pelkästään myönteistä sanottavaa. Ja oli heillä myös toive: Suomen MM-ralli pysyköön jatkossakin Keski-Suomessa.

Pentti Ruohotie

Isänmaallisia miehiä. Liikenteenohjauksesta palatessaan toimittaja bongasi yleisön joukosta kaksi kansanedustajaa: Teuvo Hakkaraisen ja Sinuhe Wallinheimon. Molemmat vakuuttivat suhtautuvansa myönteisesti maanpuolustukseen.

Ennen oli Lottamaja, nykyisin Porthan-kahvila

Kesämatkailija poikkesi Viitasaarelle Porthan-kahvilaan. Hyvä palvelu, herkullinen pulla ja virkistävää kahvi sekä idyllinen, viihtyisä paikka saivat kulkijan kiinnostumaan yhä enemmän itse kahvilasta. Etukäteen tiesin, että paikalla oli ollut Lottamajaksi kutsuttu kahvila.

Lottamaja rakennettiin vuonna 1932. Toiminta siinä päättyi vuonna 1944, ja tyhjiilleen jäänyt rakennus purettiin 1974. Majasta ei ollut piirustuksia, ainoastaan valokuvia, joiden pohjalta uusi, mahdollisimman entisen mukainen kahvilarakennus toteutettiin paikallisen rakennusmestarikerhon hankkeena.

Alun perin kahvilaan johtanut portti purettiin heti sodan jälkeen. Neljä uutteraa Lions Club Viitasaari/Porthanin jäsentä rakensi alkuperäisen mallin mukaisen portin talkoilla siten, että uusi portti on ollut paikoillaan kesäkuusta 2007.

”Suomen historian isä” Henrik Gabriel Porthan syntyi samaisessa

Lottaportti. Portin sisällä kajastaa Porthan-kahvila. Porthanin syntymästä kertova kivi on portin vasemmalla puolella.

pihapiirissä vuonna 1739. Siitä ker- toot paasi heti Lottaportista sisään tultaessa. Kahvilanpidosta on viime

vuodet vastannut Viitasaaren koti- seutuyhdistys.

Pentti Ruohotie

Syyskauden käynnistys talousriihellä

Reserviipiirien vuoden 2012 toiminnan suunnittelu käynnistettiin piirien yhteisellä talousriihellä 10. elokuuta. Paikalla olivat ilahduttavasti lähes kaikki toimikuntien puheenjohtajat, jotka piirien puheenjohtajien ja taloudenhoitajan johdolla käsittelivät taloudellisia perusteita tulevan vuoden toiminnan suunnitteluun.

Talousriihellä käynnistettiin uudistettu toiminnan suunnittelu-prosessi, jonka mukaan toimikunnilta odotetaan vuoden 2012 toimintasuunnitelmia syyskuun puoliväliin mennessä. Syyskuun loppupuolella kokoontuvat piirihallitukset käsittelevät toimikuntien suunnitelmat, minkä jälkeen asia valmistellaan syyskokousten päättäväksi.

Näkymät piirien ensi vuoden toimintaan ovat vähintään samantasoiset kuin kuluvana vuonna. Niinpä piirien toimikunnat saivat ohjeet perustaa ensi vuoden toiminta vuoden 2011 taloussuunni-

Keski-Suomen Reserviupseeriipiirin toiminnanjohtaja Kari Löfgren (vas.) ja sotahistoriallisen ja perinnetoimikunnan puheenjohtaja Pertti Rahikainen talousriihessä.

telman tasolle. Asioiden pohdiskelun ja pizza-aterian jälkeen talousriihen osanottajat lähtivät kukin ta-

hoilleen toteuttamaan suunnittelu-prosessin seuraavaa vaihetta.

Tapio Paappanen

Keski-Suomeen Henkisen huollon valmiusryhmä

Keski-Suomen seurakunnat ovat käynnistäneet HeHu-toiminnan. Perusteilla on Henkisen huollon valmiusryhmä.

Kriiseissä ja onnettomuuksissa kirkolta toivotaan osallistumista ihmisten surun ja ahdistuksen kohtaamiseen: kirkossa hiljentyminen, sielunhoito ja hartaus-tilaisuudet ovat suosittuja. Tästä on saatu maakunnassamme kokemusta muun muassa Jyväskylän junaturman ja Konginkankaan bussiturman yhteydessä.

Suuronnettomuustilanteissa paikallisen seurakunnan voimavarat ovat rajalliset, kuten Konginkankaan, Jokelan ja Kauhajoen tilanteet ovat osoittaneet. Tarvitaan laajempaa tukiryhmää.

Hiippakunta on osaltaan ollut tukemassa paikallisia seurakuntia. Vaasan seutukunnalla on jo jonkin aikaa ollut HeHu-valmiusryhmä, joka antoi sitten vahvaa tukea Kauhajoen seurakunnalle. Kauhajoen tragedian jälkeiseen kirkkohallitus ja tuomio-kapituli antoivat myös vahvan taloudellisen tuen. Näiden kokemusten kannustamana myös Keski-Suomeen on nyt syntyneessä seurakuntien HeHu-toiminta ja -valmiusryhmä.

Ryhmä tulee toimimaan maakuntamme alueella viranomais-ten ja paikallisseurakuntien tukena suuronnettomuustilanteissa ja isommissa kriisitilanteissa. HeHu-tehtävänä on antaa onnet-

tomuuden uhreille ja heidän läheisilleen henkistä tukea. Tukea annetaan tarvittaessa myös pelastustyöhön osallistuvalla henkilöstölle sekä kaikille, joita tapaukset koskettavat. Tuki on luonteeltaan palvelua, lähellä-oloa ja ahdistuksen kohtaamista.

Valmiusryhmän jäsenet kootaan maakunnan seurakuntien työntekijöistä. Ryhmä on moniammatillinen ja kriisityöhön koulutettu. Suuronnettomuusharjoituksia ja muita kokouksia pidetään säännöllisesti. Maakunnallisesti ryhmän toimintaa koordinoi HeHu-vastaava, joka tällä hetkellä on Muuramen kirkkoherra, lääninrovasti Simo Lampe-la. Jokaisessa seurakunnassa tu-

lee olemaan myös HeHu-yhdys-henkilö. Ryhmän koko on 20–30 henkilöä, joita sitten kriisin luonteen ja laajuuden mukaan kutsutaan onnettomuuspaikalle.

HeHu-valmiusryhmän voi hyllyttää pelastusviranomaisen, jolloin ryhmä toimii suoraan pelastusjohdon alaisuudessa. Myös onnettomuuspaikkakunnan kirkkoherra tai tuomiokapituli voi hälyttää HeHu-ryhmän. Tällöin ryhmä on osa paikallisen seurakunnan toimintaa ja toimii paikallisen kirkkoherran alaisuudessa. Kirkkoherra on kaikissa tapauksissa seurakunnan ensisijainen yhdyshenkilö pelastusjohdon päin. Kaikilla seurakunnilla on yhtäläinen oikeus pyytää

tarvittaessa HeHu-ryhmä apuun.

HeHu-valmiusryhmä voi tarvittaessa jakautua kolmelle eri tehtäväalueelle. Kriisikeskusryhmä toimii tapahtumapaikan läheisyydessä yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa, kohtaa tilanteesta selviytyneitä tai avustaa sairaalapappeja sairaalassa. Kirkkoryhmä järjestää hartauksia ja päivystää seurakunnan tiloissa,

joita voidaan muutenkin tarvita viranomaisten, kriisihenkilöstön ja kriisistä selvinneiden käyttöön. Kolmas ryhmä huolehtii tarvittaessa muun muassa ruokavastusta ja kriisin jälkipuinnista.

Jukka Kuparinen
kirkkoherra
Äänekosken seurakunta

Kokoukset, pikkujoulut, juhlat

Laukaan
Tupasvilla

Ränssintie 5, Kuusa, Laukaa
www.tupasvilla.net
puh 0207 410 100

Ei haittaa, voitatko vai häviät

Kaikista kilpailijoista 5 % voittaa 95 % kilpailuista. Miksi? Teknisesti samantasoiset ampujat erottaa tapa ajatella! Voittajat uskovat voittoonsa. Jos et ole voitettava, et todellakaan kykene voittamaan.

Ampumasuorituksesta 90 % on mentaalista työtä, työntekoa, jossa ampuja pyrkii olemaan selaisessa mielentilassa, että hän hallitsee kilpailupaineen.

Mentaalinen suoritus jakautuu kolmeen osaan:

1. Tietoisuus – ajattelu
2. Alitajunta – taidot
3. Terve itsetunto – asenteet ja tavat.

Mentaalinen suoritus on parhaimmillaan, kun kaikki kolme osa-aluetta ovat optimaalisessa tasapainossa keskenään.

Tietoinen ajattelu on kaikkien aistiemme ohjausmekanismi.

Alitajunta on taidon hallinnan perusta ja ohjaa suoritustamme. Hyvät suoritukset tapahtuvat kuin automaattisesti. Automaatio kehittyä vain useiden puhtaiden toistojen avulla. Vain riittävä harjoittelun määrä takaa varmasti hyvän tuloksen.

Terve itsetunto on tapojen ja asenteiden kokonaisuus. Suorituksen taso määräytyy realistisesta käsityksestä itsestä ja suorituskyvystä.

Maailmanmestari Jukka Salonen ja Raipe-koira. Salonen voitti maailmanmestaruuden vuonna 1994 vakiokiväärillä 300 metriä.

Tietoisen ajattelun parantaminen

Tavoitteena on laajentaa kutakin osa-aluetta ja pitää ne tasapainossa. Harjoittelussa on tarkkailtava omia toimintoja ja seurattava, palveleeko harjoittelu tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteet ovat aina henkilökohtaisia, koska kukin on yksilö. Tietoisesti on ajateltava ja vahvistettava positiivisia tuntemuksia, kuten onnistu-

misia harjoittelussa ja kilpailun hyviä vaiheita. Suorituksia, jotka eivät vielä ole huippuluokkaa, ei pidä harmitella, vaan niitä on ajateltava positiivisesti: ensi kerralla teen paremman suorituksen tai sen osion. Valmentajien ja erityisesti nuorten valmennuksen parissa työskentelevien on otettava huomioon se, että huonoissa-kin suorituksissa on aina positiivisia asioita.

Terveen itsetunnon omaava yksilö on tasapainoinen, ja hyvät suoritukset onnistuvat. Tasapai-

no luo voimaa. Ampuja keskittyy suoritukseen, ja ajatuksissaan hän vahventaa suoritusta positiivisella ajattelulla: se on minua, että ammun hyvin, olen harjoitellut hyvin ja riittävästi, ase ja patruuna ovat yhteensopivia, ”keli” on vaikea, mutta olen harjoitellut juuri tällaisissa olosuhteissa, taitoni riittää ampumaan 92, ja sillä tuloksella saavutan tavoitteeni.

Aloitteija joutuu usein keskittämään kaikki ajatuksensa suoritukseen, hänen taitonsa ei ole vielä riittävällä tasolla itse asetet-

tuun korkeaan tulostavoitteeseen ja kuitenkin itsetunto sanoo, että ollaan vasta-alkajia, joten tämä ei kenties onnistu.

Terveen itsetunnon omaavalla henkilöllä osiot ovat tasapainossa, ja ampujan ajatukset ovat luottavaisen varmoja.

Ylivarman itsetunnon omaaminen ei ole haitallista, kunhan ei yritä väkisin tasapainottaa sitä tietoiseen ajatteluun ja alitajuntaan. Yltiöpäisyys on turmioksi.

Alitajunnan kohentaminen

Kenenkään ylivoimainen lahjakkuus ei ole tie menestykseen. Ahkera harjoittelu tasoittaa lahjakkuuksia. Sinulla on aivan yhtä hyvät mahdollisuudet kuin kaikkein kyvykkäimmillä ampujilla. Muista, että osuma keskelle riittää. Taidot parantuvat, kun suoritukset saadaan automatisoitua.

Tähän vaikuttavat paljon seuraavat seikat:

- kuinka usein harjoittele
- kuinka tehokkaasti harjoittele
- kuinka oikein harjoittele

Itsetunnon muokkaaminen

Itsetunto on tapojen ja asenteiden kokonaisuus. Asenteet vaikuttavat siihen, miten suhtaudut eri asioihin. Tavot päätävät, miten toimit eri tilanteissa. Parantaaksesi suoritustasi muuta niitä tapojasi ja asenteitasi, jotka mielestäsi parantavat suoritustasi kilpailutilanteessa ja harjoittelussa. Muista, että kilpaillessasi et kil-

paille vastustajiasi vaan itseäsi vastaan. Keskitä ajatuksesi aina suoritukseen.

Totuuksia

Jos ajattelet positiivisesti, et voi samanaikaisesti ajatella negatiivisesti – ja päinvastoin.

Alitajunta on kaiken henkisen voiman lähde.

Suoritus on parhaimmillaan, kun annat automaatioitoimintojen ohjata suoritustasi.

Alitajunta saa ihmisen tekevämmän, mitä tahansa tietoinen ajattelu pohtii.

Positiivisilla ohjauksikomennoilla ihminen suoriutuu tehtävistään menestyksekkäästi. Alitajunnalta on vaadittava positiivisia suorituksia.

Terve itsetunto ja suoritus ovat samat. Jos haluat muuttaa suoritustasi, muuta ensin tapojasi ja asenteitasi.

Mitä enemmän ajattelemme, puhumme, piirrämme yms. jonkin asian onnistumisesta, sitä enemmän lisäämme asian onnistumisen todennäköisyyttä.

Lopuksi

Päätä täsmälleen, mitä haluat!

Päätä, milloin haluat sen!

Päätä, miten aiot saavuttaa tavoitteesi.

Aloita nyt.

Älä koskaan luovuta. Ei koskaan.

Edellä olevassa tekstissä on Lanny Basshamin ja omia ajatuksiani siitä, miten ampujana voit kehittää omaa itsetuntoasi

Jukka Salonen

Niemelänahon Veteraani-iltamat

Tikkakosken Reserviupseerit ja Tikkakosken Reserviläiset järjestivät 13.8.2011 Luonetjärven varuskunnassa Niemelänahon torpalla sotiemme veteraaneille, heidän puolisoilleen ja soteleskille viihteelliset Veteraani-iltamat. Sää oli tilaisuuteen mitä otollisin, ja leppoisen lämmintä päivää vilvoitti vieno Luonetjärveltä puhaltava tuuli.

Ilmasotakoulu tuki tilaisuutta tiloilla, muutamalla virkamiehellä ja ajoneuvokalustolla. Ilmasotakoulun tilaisuuteen

lainaamalla ajoneuvoilla reserviläiset kuljettivat paikalle lähes kaksikymmentä kunniansalaista.

Vapaamuotoisen ja iloisen tilaisuuden avasi Jyväskylän kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pauli Partanen. Puheessaan hän kiitti kunniansalaisia heidän sota-aikana antamista uhrauksista ja siitä panoksesta, jonka he ovat tehneet kotimaan jälleerakentamiseksi.

Ilmasotakoulun pappi, sotilaspastori Heikki Myllykoski piti tervetuloitovotuksen jäl-

keen lyhyen hartauden. Järjestäjien puheenvuoron piti Tikkakosken Reserviläisten puheenjohtaja Keijo Häkkinen.

Tapahtumassa kisailtiin perinteisissä lajeissa, jotka olivat petankki ja tikanheitto. Kilpailun ohessa oli tarjolla pientä purtavaa ja tietenkin grillimakaraa. Taustamusiikista vastasi ”taistelijapari” Kalevi Hirvonen ja Martti Saarinen, jotka soittivat harmonikkaa. Kilpailujen jälkeen he johtivat yhteislaulutalaisuuden.

Yhteislaulujen lomassa kutsuvieraatkin esiintyivät. Saimi Jauhiainen lausui runoja, varuskunnan komendantti, kapteeni Riku Tenhunen kertoi lyhyen historiikin yli 70-vuotiaasta varuskunnasta, Simo Ilmoniemi lausui myös runoja ja ennen palkintojenjakoa Tikkakosken Rintamaveteraanien puheenjohtaja Kalevi Ahola kiitti järjestäjiä tilaisuudesta.

Kun osallistujien kotimatka Tikkakosken Reserviläisten kyydittämänä alkoi, monen mielestä se tapahtui hieinan liian aikaisin. Tervetuloa uudestaan vuonna 2012.

Teksti ja kuvat: Riku Tenhunen

”Taistelijapari” Kalevi Hirvonen (vas.) ja Martti Saarinen sekä harmonikat.

Rosvopaisti maistui veteraaneille

Kohta puoli viiden jälkeen varhain aamulla pantiin 250 kiloa lampaanlihaa maakuoppaan paistumaan. Samana päivänä iltapäivällä herkullinen paisti lisukkeineen tarjoitiin tuhannelle hengelle, veteraaneille, heidän puolisoilleen ja saattajilleen sekä kutsuvieraille.

Finnairin purserina toiminut Kalevi Rönnqvist kertoi Jyväskylän Hippos-hallissa perinteestä, joka on jatkunut 19 vuotta. Suomalainen lentoyhtiö Finnair on ollut tähän asti yhtenä tapahtuman pääsponsorina, mutta säästösyistä se on vetäytymässä rosvopaistitilaisuuksista. Rönnqvistin mukaan Finnairin lentävä henkilökunta on jatkossakin mukana tapahtumassa ja tilaisuuksia pidetään niin kauan, kuin on veteraaneja ja muita sponsoreita.

Veteraanien mielestä miellyttävän tapahtuman ohjelma koostui pikku puheista ja musiikista. Estradil-

Finnairin purserit Sari Leino-Laine (vas.) ja Marja Kangasniemi vakuuttivat tekevänsä vapaaehtoistyötä jatkossakin veteraanien hyväksi.

Vieno Kekkonen toi monia muistoja kuulijakunnalle. Säestäjänä toimi Pekka Pentikäinen.

la kävivät niin tapahtuman tukijoiden puheenvuoron käyttäjät kuin viihdetaitelijat, jotka ovat ottaneet kunniansalaisesemme talkoittensa kohteeksi. Musiikista vastasivat muun muassa Ilmavoimien soitokunta, Kanttiinin lotat, Jermut, Tuija Saura, Vieno Kekkonen ja Raimo Salo. Isänmaallinen ja nimenomaan suomalainen musiikki miellytti kuulijakuntaa. Puolustusvoimien tervehdyksen esitti Keski-Suomen Aluetuomiston päällikkö, everstiluutnantti Hannu Kylmäniemi.

Pentti Ruohotie

KOTU-päällikön katsaus 3/2011

Vilkasta toimintaa

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön (KSKotuyksikkö) toiminta oli alkuvuoden hyvin vilkasta. Tavoitteet saavutettiin pääosin niin kurssien kuin kursilaisten määrässä. Myös laatu- tavoitteet saavutettiin. Aina tosin on opittavaa ja parannettavaa. Kiitos kurssien johtajille, väepeleille, kouluttajille ja osallistujille.

Myönteisenä seikkana on mainittava muutamien uusien aktiivien saanti joukkoon, joten toimintaedellytyksille näyttää olevan hyvät lähtökohdat.

Keväällä käyttöön saadut uudet toimitilat ovat osoittautuneet odotetusti tarpeellisiksi ja toimiviksi. Pienkursseja ja suunnittelupalaveria on voitu järjestää "omissa" tiloissa joustavasti.

Toiminta uudessa organisaatiossa osana Länsi-Suomen maanpuolustuspiiriä on alkanut ongelmitta ja päätoiminta eli koulutus on saanut jatkoa melko itsenäisenä. Pohjanmaalaisten kanssa on aloitettu yhteistoimintaa. Ensimmäisenä toimintamuotona olemme mukana syyskuun VUORI-harjoituksessa Haapajärven varikolla yhdellä aluetuomion tilaamalla kurssilla. Ensimmäiseksi on kohdennettu kurssit aiempaa laajemmin pohjoiseen Keski-Suomeen, jonne saadaan tukea Keski-Pohjanmaan Kotuyksiköltä.

Syksy on bukkattu melko täyteen kurssit. Omien kurssien li-

säksi lupaavasti alkanut yhteistoiminta Pirkanmaan Kotuyksikön kanssa jatkuu Syys-Hallin merkeissä. Omia aselajikursseja ja muita syksyn ja loppuvuoden kurssit löydät sivun 13 taulukosta ja sivuiltamme www.mpk.fi/keski-suomi.

Noille sivuille on nykyistä helpompi mennä:

- Mene sivuillemme www.mpk.fi.

- Valitse yläpalkista KOULUTUSKALENTERI.

- Valitse KOULUTUSALUE-kohdasta Keski-Suomi, ja kurssit ovat nähtävissä ja valittavissa helposti.

- Ilmoittaudu valitsemallesi kurssille.

Onnistunut maanpuolustusjuhla

Keski-Suomen maanpuolustusjuhlaa vietettiin Viitasaarella 19.-20.8.2011. Juhla oli kaikin puolin onnistunut. Väkeä houkuttelivat runsaasti eri tapahtumat, kuten Pioneerirykmentin sotilasvala ja -vakuutus, ohimarssi, kalustonäyttely ja pääjuhla.

Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikkö järjesti perinteisen tukikurssin. Viime vuonna Lughangassa osa veteraanien lipusta jäi pois lippulinnaasta kantajien puutteen vuoksi. Kehotuksen sanat välttää sama tilanne Viitasaarella oli tavoittanut kuulijat, kiitos siitä nyt mukana olleille osal-

Kari Kilpeläinen

listujille ja värväystahoille. Lähes 90 kurssilaista eri tehtävissä oli paikalla, kolmisenkymmentä jo perjantaista alkaen. Vain innokkaimmat sorsastajat puuttivat. He kylläkin ilmoittivat esteestään kiitettävästi.

Viitasaarelaiset kurssinjohtaja, kapteeni evp Markku Kari ja kurssiväpeli, ylikersantti res Heikki Närhisalo onnistuivat tehtävissään hyvin, ehkä tuoden uusia tuuliakin. Vanhat konkarit, majurit res Matti Hyvärinen ja Hannu Karjalainen antoivat kokemuksensa tuoman tuen. Kiitos teille asiaan paneutuneille. Kiitoksen ansaitsee myös PIONR:n varusvaraston Taimi Kallionie mi, jonka joustavuus ja tehokas edesauttoivat varustamista erinomaisesti. Viitasaaren kaupungin antama tuki oli kiitettävää. Paikallisen lehden juhlanmero oli erinomainen.

Kaikki paikalle tuodut 41 veteraanijärjestöjen lippua ja 21 reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen lippua saatiin uljaaseen kielekkeiseen valtiolipun jäljessä marssineeseen lippulinnaan osan kurssilaisista jäädessä jopa ilman lippua. Lippulinna oli näyttävä, se osasi tehtävänsä ja sai kiitosta yleisöltä. Oli miellyttävää saada lippulinnaan nuoria miehiä ja naisia. Tulevaisuus näyttää hyvältä, nuorilla on arvot kohdallaan.

Koulun kentällä olleet MPK:n ja reserviläisten sekä rauhanturvaajien ja Naisten Valmiusliiton esittelypisteet keräsivät runsaasti vieraita. EKO-aseammuntapisteeseen saatiin syntymään lähes jatkuvaa jonoa, vaikka paikkoja oli kaikkiaan neljä yhdessä PIONR:n ammuntopisteen kanssa.

Ensi vuonna maanpuolustusjuhla järjestetään Jyväskylässä. Sen yhteydessä järjestetään Pioneerirykmentin, Ilmasotakoulun ja Ilmavoimien Teknillisen Koulun sotilasvalat ja -vakuutukset. Tilaisuus tulee olemaan suuri ja vaativa tapahtuma osana Jyväskylän juhluvuoden tapahtumia.

Vetoankin kaikkiin teihin ensi elokuun tukikurssille aikoville, että teette päätöksen tulla mukaan tukikurssille hyvissä ajoin ilmoittautumalla MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä ensi vuoden alussa. Nyt saadut pienet moitteet tulivat pääosin niiltä, jotka eivät olleet ilmoittautuneet järjestelmässä tai millään muotoa ennakoon. Nämä jäivät osin ilman tiedottamista kelloajoista, ruokailuista ja muista järjestelyistä. Otetaan tämä hyvä ennakkoilmoittautumisen perustana käyttöön myös kurseillamme, niin saadaan aina entistä parempi kurssi aikaan.

Maanpuolustusjuhlan tukikurssin harjoitus Viitasaarella.

me, niin saadaan aina entistä parempi kurssi aikaan.

Kouluttajakoulutus päätöksä odotetaan

Edellisessä lehdessä mainituille Puolustusvoimien järjestämille aselajikouluttajakursseille tuli hyvin halukkuusilmoituksia. Esitykset on tehty ja nyt odotetaan päätöksiä, jotta saamme koulutettuja aselajihenkilöitä ensi vuodelle suunnitelluille aselajikursseille.

Vuosi 2012

Vuoden 2012 kurssi- ja toimintasuunnitelmat on tehty, ja niitä

tarkennetaan syksyn aikana käytävissä tulosneuvotteluissa. Vilkas toimintavuosi odottaa jälleen tekijöitään. Omalta osaltani pyrin parantamaan ennakoimista silloin, kun se vain on mahdollista.

KSKotuyksikön syksyn suunnittelupalaverissa tarkennetaan vielä tulevaa vuotta, ja MPK:n johdon hyväksyttyä suunnitelman kurssit avataan, ilmeisesti hyvissä ajoin joulukuussa.

Hyvää ja turvallista syksyn aikaa!

Kari Kilpeläinen
Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikkö
Päällikkö

Turvallisuutta tehtiin tutuksi

Lauantaina 7.5.2011 vietettiin Äänekosken torilla Turvallisuus tutuksi -toimintapäivää. Tapahtuman järjestäjänä oli Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Äänekosken osasto yhdessä Äänekosken kaupungin kanssa. Jo aamulla paikalla oli runsaasti väkeä. Turvallisuusasiat tuntuvat kiinnostavan ihmisiä!

Arjen turvallisuus on laaja kokonaisuus. Infoa olivat jakamassa muun muassa paikalli-

nen VPK, VAPEPA, Äänekosken seurakunta, SPR, Securitas, vakuutusyhtiö Tapiola, Poliisi, MPK, reserviyhdistykset, Maanpuolustusnaisten Liiton Äänekosken osasto ja tietysti puolustusvoimat, jota edusti Keski-Suomen Aluetuomisto. Erilaiset toimintänäytökset olivat väen mieleen, koiranäytös etenkin. Sammutustaitoja sai kokeilla yleisökin, tietenkin vapaaehtoisuuden ohjauksessa.

Maarit Minkkinen (vas.) liittyi Maanpuolustusnaisten Liittoon. Merja Ylönen seurasi jäsenlomakkeen täyttämistä.

Pienimpiäkään ihmisiä ei sivuutettu. Kärsivällisesti heille opetettiin sammuttamista – ja ilo oli aitoa, kun tehtävä onnistui. Keski-Suomen Aluetuomisto kertoi tiedustelijoille henkilön kriisijärjestelmän sijainnin. Suomenselän komppania oli myös esillä.

Toimittaja sai todistaa, että Maanpuolustusnaisten Liitto sai ainakin kaksi uutta jäsentä. Tärkeää on, että puolustusvoimat ja vapaaehtoinen maanpuolustustyö ovat jatkossakin esillä vastaavissa tapahtumissa.

Pentti Ruohotie

Laatujoukkoa Vänrikkipäivässä

Äänekosken Turvallisuus tutuksi -tapahtumasta toimittaja siirtyi Tikkakoskelle MPK:n toimintoihin ja sen ympäristöön. Toista kertaa vietettiin Vänrikkipäivää, edellisestä oli vuosi vierähtänyt. Kaikesta näki, että päivään oli panostettu, mutta lieneekö syytä ollut seuraavana päivänä oleva äitienpäivä, kun vänrikkejä oli jäänyt runsaasti tulematta.

Kurssin johtajana oli reservin yliluutnantti Tero Tamminen Saarijärveltä. Hänen johdolla oli keksitty uutta, mutta paljossa tukeuduttiin myös edellisvuodesta tuttuihin kuvioihin. Toimintapäivä keskittyi sotilalliseen ja liikunnalliseen sisältöön. Osa-alueita oli neljä: ammunta, johtaminen, suunnistus ja toiminnallisuutta vaativa kalustoesittely.

Vänrikit Tuomas Tervasmäki (vas.) ja Markus Makkonen pitivät Vänrikkipäivän annista. Kapteeni res Jari Pekkanen on syvennyt paperitöihin.

Pistoolilla ammuttiin PA3. Johtamisen keisereilla testattiin vänrikkien psykologisia ja ihmishuuhde-osaamisen taitoja.

Suunnistus tapahtui kaksimiehisin partioin. Reitti oli pari kilometriä. Useimmat partiot suorittivat sen holkaten. Rasteilla oli erilaisia tehtäviä, muun muassa etäisyyden arviointia, ensiaputaitojen osoittamista ja käsikranaatin heittoa. Lisäksi testattiin vänrikkien tietoja sotilallista asioista.

Sisätiloissa vänrikit tekivät tuttavuutta ekoaseen sekä aisti-ilmailuvuodesta tuttuihin kuvioihin. Toimintapäivä keskittyi sotilalliseen ja liikunnalliseen sisältöön.

Jos oli joukko piskuinen, laadultaan varmasti erinomainen. Toimittajan haastattelemat Jyväskylässä asuvat vänrikit Tuo-

Vänrikki Valtteri Rimpiläinen ilmatorjuntakonekiväärin simulaattorilla, Alf Parvi kouluttajana.

mas Tervasmäki ja Markus Makkonen pitivät päivän antia hyvänä ja mielenkiintoisena. Tervasmäen mielestä oli hienoa, että pääsi hölkkämään ja rastit olivat vaativia. – Niissä oli kovasti haastetta, vaikka niihin liittyi myös tuttua asiaa. Makkonen nosti esille ensiapurastin: – Rasti antoi mietittävää. Mikä onkaan asiaan oikea järjestys? Kaiken kaikkiaan oli kovasti haasteellista.

Tapahtumalla pyrittiin rekrytoimaan joukkoa myös aktiiviseen reserviläistoimintaan. Ainakin reservin kapteeni Jari Pekkanen piti asiaa esillä ja kehotti myös tulemaan kenttäkelpoisuustesteihin.

Pentti Ruohotie

Torilta löytyi Sotilaskotikin. Moni käytti palveluja hyväkseen.

SAVOTTA

www.savotta.fi
www.savottastore.fi

RESUL:n mestaruuskilpailut Tyrrissä

Ensimmäiset RESUL:n mestaruuskilpailut vakiokiväärillä pidettiin Tyrrissä 19.6.2011. Ohjelmassa oli 30 laukausta makuulta, ja siitä jatkettiin 20 laukausta seisten ja polvelta, että saatiin 3x20 laukauksen kilpailu. Meillä oli kummassakin lajissa joukkue Timo Mäkelä, Jukka Salila ja Aarne Ratinen. Lisäsi Pentti Ihalainen oli hakemassa oppia kolmelle sadalle.

Edellisenä päivänä satoi kunnon, ja sitten pukkasi helteisen päivän. Näkemisen kannalta olosuhteet olivat äärimmäisen vaikeat kovan väreilyn takia. Poliivien aikana tilanne oli pa-

hin. Ammuin kahdeksan koelaukausta, en nähnyt yhtään reikää. Olin ampunut kymmenen kilpailukausta, en ollut vielä näkynyt yhtään reikää. Odottelin hetken, rauhoittui ja näytti, että kasa on alhaalla kasissa. Ruuvasin sen jälkeen enkä taaskaan nähnyt yhtään reikää. Minulla on .308, se tekee kohtalaisen reiän, enkä nähnyt osumia. 6-millisillä ampuineet olivat vielä vaikeammasa asemassa.

Vaikeuksista huolimatta meillä oli menestystä. Makuun joukkuekilpailu voitettiin ja 3x20 laukauksen kilpailussa olimme hopealla. Henkilökohtaisessa kil-

pailussa Timo Mäkelä voitti sarjansa H50 tuloksella 281. Jukka Salila, H60, oli toinen tuloksella 287 ja Aarne Ratinen, H70, kolmas tuloksella 284.

3x20 laukauksen kilpailussa Timo Mäkelä oli sarjassaan toinen tuloksella 509, Jukka Salila kolmas 499 ja Aarne Ratinen kolmas 482.

Oli vaikeaa, mutta oli hauskaa. Kiitämme kymenlaaksoalaisia joustavasta kilpailusta. Ensi vuonna tavataan samassa paikassa samana viikonloppuna.

Aarne Ratinen

Palvelusammunnan SM Pirkkalassa

Palvelusammunnat on RESUL:n SM-kilpailu, jossa lajeina ovat puolustusvoimien kenttäkelpoisuustestien ja jalkaväen ampu- maohjelmiston pohjalta muokattu ammunnat PA1, PA2, PA3 ja PA4. PA1 ja PA2 ammutaan itselataavalla kiväärillä ja PA3 ja PA4 itselataavalla pistoolilla.

Tämän vuoden palvelusammuntojen SM-kilpailut olivat Pirkkalassa 23.7. Keski-Suomesta oli mukana seitsemän ampujaa. Menestystäkin tuli varsin hyvin, koska saimme kisoista kaksi henkilökohtaista kultaa ja kokonaiskilpailuvoiton. Lisäksi PA4:n joukkuekilpailussa saimme kultaa ja PA3:n joukkuekilpailussa hopeaa.

Jarmo Siltanen (JRU) voitti kokonaiskilpailun kullalla tuloksella 458 p. ja PA4:n kullalla tuloksella 96 p. Nämä molemmat olivat uusia RESUL:n ennätystuloksia. Siltanen ampui myös PA2:n kultaa tuloksella 167 p. PA4:n kultajoukkueen kokoonpano oli seuraava: Jarmo Siltanen, Mika Karala, Raimo Ranta ja Hannu Piippanen. Kaiken kaikkiaan tämän vuoden kisoista voi todeta, että tulostaso on taas noussut. Selkeästi ympäri Suomea on harjoiteltu.

Jyväskylän Reserviupseerit järjestää ja johtaa Luonetjärven varuskunnan pistooli- ja kivääriradalla palvelusammuntojen harjoituksia. Harjoituksiin voi-

Jarmo Siltanen haki kokonaiskilpailun voitosta jaettavan kiertopalkinnon jo kolmannen kerran Keski-Suomeen.

vat osallistua kaikki kyseisen pistooli- ja kivääriradan käyttöluvan saaneet reserviläiset. Ampumaradalla on aina paikalla ammunnasta vastaava henkilö.

Kauden 2011 ammunnanharjoitteluun ja piirinmestaruuskilpailuihin osallistuminen on ollut varsin aktiivista. Ahkera harjoittelu on tuonut hyvän kisamenestyksen. Palvelusammunta on kasvattanut kovasti suosiotaan reserviläisampujien keskuudessa. On-

han palvelusammunnat jokaisen reserviläisen perusammunta ja yksi kenttäkelpoisuuden perusta. Tämän vuoden Suomen mestaruuskilpailuissa oli yhteensä 97 kilpailijaa. Lajin joukkuekilpailu on selvästi reserviläisten suosiossa.

Keski-Suomessa reserviläisillä on hyvät mahdollisuudet harrastaa Reserviläisurheiluliiton ampumalajeja. Palvelusammunnat ovat säännöiltään ja tarvittavasta kalustoltaan yksinkertaiset, ja harjoitusten ja kilpailuiden järjestäminen on helppoa.

Reserviläisammunta on meillä ollut aina aktiivista, ja tämä suunta näyttää jatkuvan. Toivotavaa on, että mahdollisuudet ammunnan harjoitteluun ja kilpailujen järjestämiseen jatkuvat tulevaisuudessa samaan malliin. Ampumakaudelle 2012 harjoittelu on syytä aloittaa jo syksyllä. Toivomme saavamme lisää reserviläisiä mukaan harrastamaan ammuntaa sen eri muodoissa.

Palvelusammunnan säännöt löytyvät Reserviläisurheiluliiton verkkosivuilta osoitteesta www.resul.fi (Etusivu > Säännöt > Ammunnat - lajisäännöt > Palvelusammunta).

Oskari Kettinen
puheenjohtaja
Keski-Suomen reservipiirien
ampumatoimikunta

Reserviläisurheiluliiton vakiokiväärkilpailun 300 m Tulokset 19.6.2011

Makuu

Sarja H

1.	Riku Halttu	Pirkanmaa	281	
2.	Samppa Astikainen	Pirkanmaa	279	
3.	Toni Karlsson	Uusimaa	275	(5)

Sarja H 50

1.	Timo Mäkelä	Keski-Suomi	281	(7)
2.	Jorma Kuivanen	Etelä-Karjala	281	(6)
3.	Kari Uski	Kymi	281	(4)

Sarja H 60

1.	Torsti Hellman	Etelä-Häme	287	(14)
2.	Jukka Salila	Keski-Suomi	287	(6)
3.	Martti Syrjäoja	Etelä-Karjala	280	

Sarja H 70

1.	Tauno Lindström	Kymi	290	
2.	Jussi Ruohonen	Varsinais-Suomi	289	
3.	Aarne Ratinen	Keski-Suomi	284	

Sarja H 80

1.	Leo Arentti	Etelä-Pohjanmaa	273	
----	-------------	-----------------	-----	--

Joukkue tulokset

H	1.	Etelä-Häme (Nylund, Koivula, Hellman)	823
---	----	---------------------------------------	-----

H 50

1.	Keski-Suomi (Mäkelä, Salila, Ratinen)	852
2.	Kymi (Lindström, Ahola, Uski)	847
3.	Etelä-Karjala (Kärmeniemi, Syrjäoja, Kuivanen)	837

3 x 20 ls

Sarja H

1.	Samppa Astikainen	Pirkanmaa	495
2.	Riku Halttu	Pirkanmaa	484
3.	Toni Karlsson	Uusimaa	473

Sarja H 50

1.	Kari Uski	Kymi	544
2.	Timo Mäkelä	Keski-Suomi	509
3.	Jorma Kuivanen	Etelä-Karjala	493

Sarja H 60

1.	Sakari Ahola	Kymi	512
2.	Ismo Kärmeniemi	Etelä-Karjala	509
3.	Jukka Salila	Keski-Suomi	499

Sarja H 70

1.	Jussi Ruohonen	Varsinais-Suomi	519
2.	Tauno Lindström	Kymi	493
3.	Aarne Ratinen	Keski-Suomi	482

Joukkue tulokset

H 50	1.	Kymi (Lindström, Ahola, Uski)	1549
	2.	Keski-Suomi (Mäkelä, Salila, Ratinen)	1490
	3.	Etelä-Karjala (Kärmeniemi, Syrjäoja, Kuivanen)	1485

Yleiskilpailu

1.	Kymi	2396
2.	Keski-Suomi	2342
3.	Etelä-Karjala	2322

RUL 80 -johtamispäivä

Suomen Reserviupseeriliiton perustamisesta tuli toukokuussa 2011 kuluneeksi 80 vuotta. Juhlavuoden teemaan liittyen eri puolilla maata on järjestetty huhti-toukokuussa Johtamispäivä 2011 -tapahtumia. Päivän tarkoituksena on ollut kerrata ja oppia keskeisiä sotilasjohtamiseen ja -osaamiseen liittyviä asioita.

Pohjoisen Keski-Suomen johtamispäivä järjestettiin Äänekosken Turvallisuus tutuksi -tapahtuman yhteydessä. Johtamispäivän ohjelmassa oli kaupunkisuunnistus, jossa viidellä rasti-paikalla suoritettiin kymmenen tehtävää. Tehtävät liittyivät sotilasjohtamiseen. Jokainen suorittaja eläytyi jääkäriyhtymän johta-

jan rooliin.

Rastitehtävät käsittivät muun muassa taktisten merkien tunnistamista, etäisyyden arviointia, tulenjohtamista ja lihaskunnan testausta. Johtamispäivän kaupunkisuunnistuksen vetäjänä toimi majuri res Petteri Koivunen.

Olli Jämsén

Yritys
kehitys

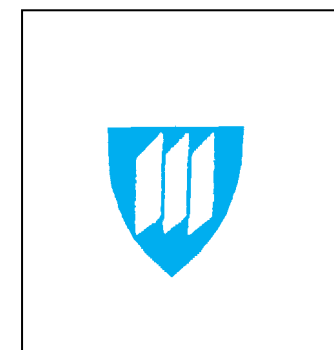
www.yrityskehitys.com

JYKES
KIINTEISTÖT

Autamme yritystäsi
KASVUUN

020 771 5660 www.jykes.fi

LIKES onnittelee!
www.likes.fi

Tilausajot koko Suomessa 16-32-paikkaisilla busseilla sekä kahdella taksilla. Myös pyörätuoli- ja parikuljetukset.

TAKSIPALVELU
JOUSMÄKI

Veijo Jousmäki, Soini
044-5288141

www.jousmaki.fi
PALVELUKSESSANNE 24H/VRK

Maanpuolustuskoulutus

VUOSI 2011

ILMOITTAUDU KURSSEILLEMME osoitteessa www.mpk.fi.

Länsi-Suomen maanpuolustuspiirin Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikkö (KSKOTU)

KOTU-päällikkö Kari Kilpeläinen, puh. 040 486 3254, koulutus-päällikkö Juha Orava, puh. 045 340 8333

Huom! Katso kurssitiedot ja mahdolliset muutokset MPK:n tietojenhallintajärjestelmästä www.mpk.fi.

KESKI-SUOMEN KOULUTUS- JA TUKIYKSIKÖN KURSSIT LOPPUVUONNA 2011

Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön (KSKotuyksikkö) kursseihin pääset parhaiten tutustumaan osoitteessa www.mpk.fi/keski-suomi, missä näet muun muassa kurssien tavoitteet. Sivuja päivitetään jatkuvasti. Alla oleva tilanne on syyskuun loppupuolelta 2011.

PUOLUSTUSVOIMIEN TILAAMA KOULUTUS

Puolustusvoimien MPK:lta tilaama koulutus on aina sotilaallista koulutusta. Keski-Suomen Alue toimisto (KSALTSTO) kutsuu reserviläiset vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH) Keski-Suomen Kotuyksiköltä tilaamilleen kursseille. Reserviläinen, joka ei ole saanut VEH-kutsua ai. kurssille, mutta tunnet mielenkiintoa kurssia kohtaan ja tunnet kuuluvasi kohdejoukkoon, voit ilmoittaa halusi osallistua ilmoittautumalla ko. kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä. MPK esittää sinua KSALTSTO:lle kutsuttavaksi kurssille, minkä jälkeen KSALTSTO tekee päätöksen valinnastasi ja lähettää VEH-kutsun, mikäli kurssilla on tilaa ja katsoo sinun soveltuvan kurssille. Ks. www.mpk.fi/keski-suomi.

Kurssin nimi	Aika ja paikka	Kohderyhmä
Viestin, pioneerin ja huollon taidot	24.-25.9. Keuruu	Reserviläiset, erityisesti miehistö PIONR valitsee kurssille osallistujat, ja Keski-Suomen Alue toimisto kutsuu reserviläiset vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH).
Pv:n ajo-oikeuskurssi	25.9. Halli	Kotuyksikköön sitoutuneille ja muille reserviläisille
Kouluttajakoulutuksen kurssi I 2011	24.-25.9. Halli	Reservin johtajat ja kouluttamisesta kiinnostuneet henkilöt MPK:n kouluttajiksi aikovat ja muut kouluttajakoulutuksesta kiinnostuneet
Ennakoivan ajon kurssi ikääntyville	20.10. Lievestuore	Oman ajotaitonsa ylläpitämisestä ja kehittämisestä kiinnostuneet ikääntyvät kansalaiset
Reserviläisjohtaja 1, syväjohtamisen kurssi	22.10. Tikkakoski	KSALTSTO kutsuu kurssilaiset vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH).
Opiskelijan eräkurssi	6.-7.10. Uurainen	Vain Uuraisten peruskoulun 8.-9.-luokkalaisille
Henkisen tuen perusteet	8.-9.10. Tikkakoski	Yli 15-vuotiaat Suomen kansalaiset
Toiminnalliset ammunnat 2011	8.10. Padasjoen kurssikeskus	18 vuotta täyttäneille henkilöille, joilla ei saa olla ampuma-ase-rikkomuksia.
Järjestyksenvalvojan kurssi	8.-16.10. Tikkakoski	Järjestyksen valvontatehtävistä kiinnostuneet henkilöt
Johtamispäivä sotilasjohtamisesta kiinnostuneille	8.10. Jyväskylä	Kaikki sotilasjohtamisesta kiinnostuneet henkilöt
Taktinen pistooli II 2011	15.-16.10. Keuruu	Pistooliamuntaa harrastavat reserviläiset, joilla on oma soveltuva ase.
Reserviläisten perinnevääräpäivä 2011	22.10. Tikkakoski	Perinneaseammunnasta kiinnostuneet henkilöt
KSKotuyksikön suunnittelukurssi	29.10. Tikkakoski	KSKotuyksikön päällikön JORY:n jäsenet, KOTU:n henkilöstö ja KSKotuyksikön aktiivitoimijat
Hätäensiapukoulutus Länsi-Suomen maanpuolustuspiirin toimijoille	19.11. Tikkakoski	MPK:n Länsi-Suomen maanpuolustuspiirin sitoutuneille kouluttajille, oppilaspaikkoja on 15.
Harjoituksenjohtajakouluttajan kurssi (taso 3) 2011	19.-20.11. Tikkakoski	Kurssilaiselta edellytetään hyväksytyä Kouluttamistaidon 2-tason kurssin suorittamista.
KSKOTU:n ampumakilpailupäivä Komendantin Cup III	26.11. Tikkakoski	Reserviläisen ase- ja ampumakoulutuksen kertaus
Hygieniapassikurssi, Normaalikoulun lukio	26.11. Jyväskylä	Normaalikoulun oppilaille
Itsenäisyyspäivän kunnia- ja lippuvartioid	5.-6.12. Konnevesi	Konneveden reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen jäsenille
Itsenäisyyspäivän kunnia- ja lippuvartioid	5.-6.12. Saarijärvi	Saarijärven reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen jäsenille
Itsenäisyyspäivän tilaisuudet	6.12. Jyväskylä ja Tikkakoski Sankarihautausmaa	Jyvässeudun reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen jäsenille
Jouluaaton kunniavartio	24.12. Jyväskylä Sankarihautausmaa	Jyvässeudun reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen jäsenille
Jouluaaton kunniavartio	24.12. Saarijärvi Sankarihautausmaa	Saarijärven reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen jäsenille

JYVÄSKYLÄ p. 0207 299 850 Sorastajantie 1 - KUOPIO p. 0207 299 852 Tulliportinkatu 27
TAMPERE p. 0207 299 857 Kuninkaankatu 10 - KOTISIVUT www.armoria.fi

Ratavuorojen varaukset ja asiakaspalvelu p. 0207 299 854 Varikkotie 160 VAAJAKOSKI

SA KAUPPA

AVOINNA:
ti-pe 10-17
la 10-14

MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN KÄYTTÖSTÄ POISTAMA JA HYLKÄMÄÄ MATERIAALIA:

Vaihtuva valikoima mm. vaatteita, nahkasaappaista, varsikenkiä, asealan materiaalia, sotilasteltoja ja paljon muuta!

Sorastajantie 1 A
40320 JYVÄSKYLÄ
p. 040 315 7666

Harvialantie 2
13210 HÄMEENLINNA
p. 040 315 7777

Alasentie 3-7 B 11
90400 OULU
p. 040 315 7888

www.sa-kauppa.fi
www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

Rakennuspalvelu

Mark Top Oy

-Uudisrakennukset
-Saneeraukset
-Maalaus/tapetointi
-Vesieristys/laatoitustyöt
-Peltityöt
-Pienkaivurityöt

☎ 0400 916 365
marktopoy@gmail.com
T.Hakkarainen Äänekoski

ESLEYHTIÖ OY
TECHNICAL IMPORT AND SALES

KONNEVESI
metsien ja vesien pitäjä

JYVÄS-RAKENNE OY
Uusia rivitalo- ja huoneistoja Mannilassa
EDULLISESTI
Puh. 050 313 7962

Metsä on suomalaiselle tärkeä

Metsäinventointi uudistuu ja tuo mukanaan uusia palveluja metsässä toimiville!

Lisätietoja:
Metsäkeskus Keski-Suomi
Helena Reiman
puh. 020 772 7804
www.metsakeskus.fi

Senaatti 200
KIINTEISTÖT vuotta 1811-2011

O.K. AUTO OY
www.okauto.fi • www.toyota.fi
• www.vaihtoautot.net

HORMEL
Automaatiokomponentit ja -laitteet
Keski-Suomen laajimmasta valikoimasta!
Puh. (014) 338 8900, fax (014) 338 8945, www.hormel.fi, e-mail: hormel@hormel.fi

Viherlandia
www.viherlandia.fi

PIRKANMAAN LEHTIPAINO OY

Oletko jo päivittänyt S-Etukorttisi?

Liitä maksuton Visa S-Etukorttisi, niin teet korttiasi kaikkialla käyvän maksuvälineen, jolla voit:

- Maksaa ostoksesi suoraan pankkitililtä tai luotolla, kotimaassa ja ulkomailla
- Nostaa käteistä S-ryhmän myymälöiden kassoilta sekä käteisautomaateista
- Saada korotonta maksuaikaa keskimäärin 30 vuorokautta
- Kertyttää Bonusta sekä 0,5 % maksutapaetua edun piiriin kuuluvista ostoista maksaessasi S-Etukortilla

Hae S-Etukortti Visaa verkkopankin kautta tai S-Pankin asiakaspalvelupisteestä. Lisätietoa osoitteesta www.s-pankki.fi

S-Pankki

KESKIMAA

Metsäliitto **m-real**
BOTNIA

10

Ihanaa tulla kotiin.

www.kaluste10.fi

EURENCO
GROUPE SNPE

The leading international partner for Explosives and Propellants

Keskisuomalainen Oyj

JYVÄSKYLÄN
ENERGIA
YHTIÖT

Suomalaista sähköä.

FORCIT
EXPLOSIVES

Pohjola **KESKI-SUOMEN**
Osuuspankki

V A P O

Nammo

www.nammo.com

VALTRA
Power Partner
VAIN YHDELTA SAAT
JUURI SELLAISEN KUIN HALUAT

Midare Oy

Ahjokatu 12, Jyväskylä. Avoimena ark. 9–17.30, la 10–14
Myynti 0424 20011, Vaihde 44 99 500, Huolto: 0424 200 1600 ark. 8.30–17.30

SAARIJÄRVEN
SÄILIÖVALMISTE OY

TERÄSMIEHENTIE 2, PL 132 TEL. +358 10 42455 00
43100 SAARIJÄRVI FINLAND FAX +358 10 42455 50

Maaseudun Kone

TAPIOLA

Vakuutukset. Rahastot. Pankki.

PÄÄTYTUOTE Säiliönpäädyt
Syvävetotuotteet
IBC-pakkausten
tarkastukset
Puh. 010 841 2400
www.paatytuote.com

LH Lift

Hyvät neuvot &
Hyvät hinnat

Meiltä saat molemmat.
Soita 0200 3000 (pvm/mpm)
ma-pe 8–20 ja kysy lisää.

Nordea

nordea.fi

HARVIA

VARATTU

PIK|VAL

www.pikval.fi

intrum **justitia**

www.intrum.fi

VALTORI
OSAA HUOLLON JA OSAT

Jyväskylä • Suolahti • Pieksämäki • Varkaus • Viitasaari

L&T

LASSILA & TIKANOJA OY

Aidosti paikallinen
- Varmasti suomalainen

POP Pankki

KEURUU • KONNEVESI • PETÄJÄVESI • MULTIA
KANNONKOSKI • KYJÄRVI • LÄNNEVESI • HANNULA

Tervetuloa asioimaan!

www.poppankki.fi

POKE
Pohjoisen Keski-Suomen oppimiskeskus
Aikuiskoulutus

PI 69, 44101 Äänekoski
puh. (014) 5192 400, fax (014) 523 436
Sähköposti: aikuiskoulutus@poke.fi, kotisivu: www.poke.fi

yhdessä
yhteiskuntaa
rakentaen

Rakennusteollisuus RT • Talonrakennus • Tuoteteollisuus • Infra • Pinta • Tekninen urakointi

NCC

K-RAUTA
TOURUTORNI
TOTEUTTA KANSSASI

Tourulantie 15, 40100 Jyväskylä. Puh. 020 7446 700.
www.k-rauta.fi/tourutorni

Plussa on Suomen monipuolisin kanta-asiakasjärjestelmä.

Saat K-Plussa-etuja
yli 3500 ostopaikasta.

www.plussa.com

Kaikki mitä tarvitset

TIKKA Spikes Oy

TIKKA

Turvallisesti jäällä.

Tikka Spikes Oy, Keskuskatu 11, 41100 TAMPERE
Puh. 020 323 9999, Fax 014 576 1000
www.tikkagroup.fi

TIETOAKSELI YHTIÖT

TietoAxseli

ValueFrame

Odeco
supporting success

Talousohjaus
www.tietoakseli.fi

Toiminnanohjaus
www.valueframe.com

Johtaminen
www.odeco.fi

Laatutuotteet,
halvat hinnat!

TOKMANNI

Aina Hintansa Väarti

www.tokmanni.fi

Peurunka

Pihat ja tiet kuntoon

Suoritamme päällystystöitä Jyväskylässä sekä koko Keski-Suomen alueella. Ota yhteyttä ja pyydä tarjous: aluepäällikkö Jari Väänänen, puh. 020 719 3682, jari.a.vaananen@skanska.fi

SKANSKA

Skanska Asfaltti Oy
Pykäläntie 9, 40320 Jyväskylä
vaihde 020 719 211, faksi 020 719 3401

KAKKONEN-YHTIÖT

- Luukut
- Äänenvaimentimet
- Kanavat
- Kohdeilmavaihtoyksiköt
- Ulospuhallushajotimet

IVK-Tuote Oy
Helmintie 8-10, 40250 Jyväskylä | puh. (014) 334 0300 | fax (014) 334 0344 | www.ivk-tuote.fi

Kuoppala Finland Oy

Viherrakentamisen kokonaispalvelut: piha- ja vihersuunnitelmat
viherrakennus ja -hoitotyöt

Vaajakosken toimipiste Puuralantie 4 40800 Vaajakoski
Päivystysnumeromme: Puh. 050 400 6495
www.kuoppala.fi

Saarioisten
Lihanjalostus Oy

Jyväskylän lihanjalostuslaitos
Suluntie 1, PL 2
40351 Jyväskylä

www.saarioinen.fi

Saarioinen

Tutustu kohteisiimme
netissä ja löydä kotisi!

asunnot.fi
Lemminkäisen uudet kodit

Lemminkäinen

LEMMINKÄINEN TALO OY
Vehkakuja 4
40700 Jyväskylä
vaihde 02071 57800

allaway

keskuspölynimurit
www.allaway.fi

TILITALO
PALVELEVA TILITOIMISTO
www.tilitaloaltonen.fi

PRINTCENTER

Onnistuneita ostopäätöksiä.
Varaslahdentie 6, 40800 VAAJAKOSKI
Puh. (014) 840 8400 Fax (014) 840 8411

KURIKKA
TIMBER

Canon

Sepänkatu 14, 40720 Jyväskylä

KESKI-SUOMEN RESERVIPIIRIEN
TOIMINTAKALENTERI 2011

Kalenteri on luettavissa piirien www-sivuilta, jonne myös muutokset päivitetään.

Keski-Suomen
Maanpuolustaja

Julkaisijat:
Keski-Suomen Reserviupseeriipiiri ry ja Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Päätoimittaja
Pentti Ruohotie, Hietarinne 16, 43100 SAARIJÄRVI
Puh. 040 417 6941
Sähköposti: pentti.ruohotie@kotinet.com
toimittaja@ksrespiirit.fi

Reserviupseeriipiiri:
Toiminnanjohtaja Kari Löfgren, puh. 0400 163 470
Sähköposti: reserviupseeriipiiri@ksrespiirit.fi

Reserviläispiiri:
Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen,
puh. 040 755 8919, 0400 626 695
Sähköposti: reservilaispiiri@ksrespiirit.fi

Piirien toimisto:
Keski-Suomen reservipiirit, Gummeruksenkatu 7, 40100 JYVÄSKYLÄ
Avoinna: keskiviikkoisin klo 14.00-18.00

Piirien kotisivut: www.ksrespiirit.fi

Piirien puheenjohtajat:
RUP: Timo Salo, Äänekoski, puh. 0400 794 401
RESP: Keijo Häkkinen, Kuikka, puh. 040 833 7505

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:
Veijo Mononen, puh. 040 744 1444, veijo.mononen@gmail.com
Taloudenhoitaja Harri Jaakkola, Äänekoski, puh. 050 598 7376

Pankki: Nordea Jyväskylä 104530-110394

Lehden vakituiset avustajat:
Kari Hämäläinen, Viitasaari, Hannu Karjalainen, Jämsä,
Martti Porvali, Jyväskylä, ja Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä

Sivunvalmistus: Grafiikka Rutanen
Sähköposti: grafiikka@rutanen.fi

Painopaikka: Pirkanmaan Lehtipaino Oy, Tampere

Keski-Suomen Maanpuolustaja

Lehti on pääsääntöisesti tarkoitettu Keski-Suomen reservipiirien sisäiseen tiedottamiseen ja ilmestyy jokaiselle piirien henkilöjäsenelle jäsenmaksussa maksettuna. Osoitemuutoksia ei toimiteta piiritoimistolle eikä päätoimittajalle, vaan suoraan oman liittosi jäsensihteerille.

RUL: puh. 09 4056 2011, e-mail: jasanasiat@rul.fi
RES: puh. 09 4056 2010, e-mail: jasanasiat@reservilaisliitto.fi
Fax molemmille: 09 499 875.

Lehden seuraava numero **15.12.**
Lehteen tarkoitettu aineisto joko suoraan
päätoimittajalle tai
piiritoimistoon **18.11. mennessä**

www.ikh.fi

Jyväskylä

Avoinna
ma-pe 8-17
la 9-13

Vasarakatu 27, 40320 Jyväskylä
Puh. 0201 323 500, varaosat 0201 323 502, varaosapalvelus 040 558 6894
E-mail: info.jyveskyla@ikh.fi

Viitasaari oli maanpuolustusjuhlan näyttämönä

Kaunis Viitasaaren kaupunki oli tämänvuotisen Keski-Suomen alueellisen maanpuolustusjuhlan tapahtumapaikkana. Tilaisuudet keskittyivät paljossa koulukeskukseen ja sen ympäristöön. Viikonloppuna 19.–20.8.2011 sää juhliin oli aivan erinomainen, pilvistä vaan ei satanut.

Perjantain pääosassa oli konsertti

Perjantai-illan ohjelmassa oli

Pohjanmaan Sotilassoittokunta esiintyi maanpuolustusjuhlan tapahtumissa. Kuva perjantai-illan konsertista. Alikersantti Thomas Holmström toimi solistina ja puhalsi pasuunalla Vain hetkeä mä sulta pyydän.

Konsertin jälkeen Milana Mistic asettui everstiluutnantti Hannu Kylmäniemen ja tämän puolison Pirjo Kyyrösen (oik.) kanssa kuvaan.

konsertti Viitasaari Arenassa. Pohjanmaan Sotilassoittokunta johtajanaan yliluutnantti Sami Salmivuori aloitti konsertin tilausteoksilla. Kuultiin nuoren kaartin säveltäjiä Jukka Viitasaarta ja Antti Tikanmäkeä. Illan ehdoton vetonaula oli kuitenkin Milana Mistic. Itse kuulin ensi kerran sotilassoittokunnan soittavan konsertissaan riellusti iskelmää. Milana Misticilla tuntui olevan mainio lavakarisma. Tytär esitti äitinsä Laila Kinnusen menestyskappaleita 1950- ja 1960-luvun vaihteen tienoilta. Lazzarella tuli ilmoille kahdesti. Lisäksi kuultiin muun muassa Yön äänet, Valoa ikkunasta ja Kellä kulta, sillä onni. Laulujen välillä Milana Mistic valaisi itsensä ja sukunsa yhteyksiä slaavilaiseen musiikkiin ja kertoi äitinsä ja Rauno Lehtisen yh-

teistyöstä. Konserttitali oli täynnä muutamaa penkkiriviä lukuun ottamatta.

Perjantaina joukko viitasaarelaisia kävi jo tutustumassa maanpuolustusjärjestöjen teltoihin. Myös kalustonäyttely veti paikakuntalaisia puoleensa. MPK:n maanpuolustusjuhlan tukikurssi harjoitteli lippulinnoja jo perjantai-iltana, vaikka osa kurssilaisista tuli vasta lauantai-aamuna. Kurssin tukikohtana oli puukio.

sa, oli maanpuolustusyhdistysten lippulinna.

27 alokasta antoi sotilasvakuutuksen Viitasaari Arenassa. Sotaveteraani Alpo Paananen toimi vakuutuksen esilukijana. Urheilukentällä reilu 400 alokasta teki sotilasvalan hetkeä myöhemmin.

Valatilaisuuden kenttäharjoituksen piti sotilaspastori Janne Huikko. Hän totesi puheessaan, että kristillinen usko isänmaan ja lähimmäisen rakkauden kanssa loi talvi- ja jatkosodassa sen perustan, joka kriittisinä hetkinä sitoi koko kansamme yhteen ja josta suomalainen sotilas sai voiman suorittaa velvollisuutensa. – Jumala oli silloin läsnä Suomen kansan vaiheissa, ja hän haluaa olla läsnä myös teidän elämässänne.

Kaupunginjohtaja Jouko Räsänen toimi valakaavan esilukijana. Valan teon jälkeen Pioneerirykmentin komentaja, everstiluutnantti Jouko Rauhala kiitti puheessaan veteraanisukupolvea, varusmiesten omaisia ja maanpuolustusaktiiveja. Hän muistutti lisäksi valasta, jonka juuret ovat 1600-luvulla Kustaa Vaasan ajassa ja ennen kaikkea jääkäri liikkeessä. Jääkärit antoivat valan helmikuussa 1918. Valan velvoituksesta Rauhala jatkoi: – Harva haluaa pettää itseään, kun on kyse perimmäisistä asioista. Hän antoi kiitosta alokaille ja totesi koulutuksen tiivistyvän, kun valaloma on ohi. Tähtäimenä on paras mahdollinen koulutettu joukko. Puheen jälkeen Pioneerirykmentin komentaja nimitti alokkaat pioneereiksi ja suojelumiehiksi.

Ohimarssi oli Keskitiellä. Tien molemmin puolin oli runsaasti yleisöä. Vastaanottokorokkeella kaupungintalon edustalla olivat Pioneerirykmentin komentaja, everstiluutnantti Jouko Rauhala, sotaveteraani Alpo Paananen ja kaupunginjohtaja Jouko Räsänen. Ohimarssiin osallistivat Pioneerirykmentin juuri valan tehneet pioneerit ja suojelumiehet, joukko-osaston henkilökontaa sekä joukko reserviläisiä, MPK:n kurssilaisia. Viimeksi mainitut kantoivat maanpuolustusyhdistysten lippuja.

Ohimarssin jälkeen oli lounas koulukeskuksessa veteraaneille ja kutsuvieraille ja urheilukentän alueella varusmiehille ja heidän omaisilleen. Ruoka maistui hyvältä ja sitä oli riittävästi, kuten sanonta kuuluu. Lisäksi moni poikkesi kahvilla ja munkilla Keuruun Sotilaskodin koulukeskuksen pihaan pystytetyssä So-

Viitasaaren sankaripatsas seppelienlaskun jälkeen.

Kaupunginjohtaja Jouko Räsänen oli valatekstin esilukija.

tilaskodissa.

Molempina päivinä Keski-Suomen Rauhanturvaajat, Maanpuolustuskoulutusyhdistys ja Keski-Suomen reservipiirit sekä Naisten Valmiusliitto olivat tekemässä asiaansa tutuksi juhlayleisölle. Esittelijät vakuuttivat tapahtuman olevan erinomainen paikka tehdä toimintaa tunnetuksi. Lauantaina teltoissa oli aika ajoin ruuhkaa.

Maanpuolustusjuhla Viitasaari Arenassa oli arvokas isänmaallinen tilaisuus, joka oli rakennettu puheiden ja musiikin varaan. Pohjanmaan Sotilassoittokunta antoi musiikkiin panoksensa, samoin paikalliset Veteraanilaulajat johtajanaan Miia Kuusela. Pohjanmaan Sotilassoittokunnan ja Veteraanilaulajien yhdessä esittämä Veteraanin iltahuuto sai monen hieraisemaan silmänurkkaansa.

Ohimarssiäitiössä istunut veteraani Lauri Paananen kertoi tehneensä sotilasvalan 74 vuotta sitten. Hän uskoi nykyisten nuorten pystyvän puolustamaan omaa maataan.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pirjo Grönholm-Paananen sanoi juhlan tervehdyssanat. Juhlapuheen piti hallintotieteiden tohtori Juhani Kivelä. Puhujan ensimmäinen Keski-Suomen maanpuolustushistoriaa koskeva muisto liittyy asekkentään, johon hänen isänsä Eero Kivelä, Mannerheim-ristin ritari numero 9, osallistui. Tohtori Kivelä peräänkuulutti uskottavaa puolustusta. Hän muistutti kasvaneesta siviilikriisin uhasta ja alueellisen valmiuden merkityksestä. – Hallituksen ja eduskunnan olisi löydettävä tasapainoinen uudistuslinja teknoarmeijan ja suomalaisten puolustusratkaisujen välillä. – Vaikka meillä ei ole välittömiä uhkia, Suomi ei ole enää lintukoto. Emme ole kokeneet englantilaista tai vuoden 2005 kaltaista ranskalaista hulluutta, mutta siihen on varauduttava.

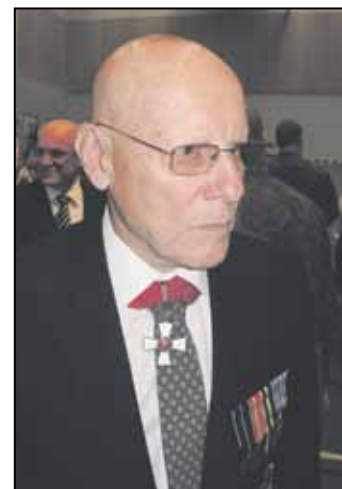
kuuluu tärkeä kirkollinen tehtävä: ”Jos Herra ei taloa rakenna, niin sen rakentajat turhaan vai-vaa näkevät.”

Veteraanin tervehdyksen esitti Alpo Paananen. Hän muisteli ensimmäistä yövartiotaan rintamalla. Ennen vartiota toverit jättivät hänet yksin uskoteltuaan ensin, että vihollinen on lähellä. Se oli testi, jolla hän hapuilun jälkeen lunasti paikan joukossa.

Juhlassa jaettiin Majurin mediamalja, tällä kertaa saajana YLE:n tuottaja, reservin ylikersantti Timo Keränen. Hän on ansioitunut muun muassa itsenäisyyspäivän ja puolustusvoimain lippujuhlapäivän valtakunnallis-

Sotilaskotiin joutui jopa jonottamaan.

Juhlapuhuja, hallintotieteiden tohtori Juhani Kivelä.

Kenttäpiispa Hannu Niskanen toi juhlaan puolustusvoimien tervehdyksen. Puhuja puolusti ajankohtaisia, puolustusvoimiakin koskevaa tehokkuusajattelua. – Nykymuotoisia puolustusvoimia emme voi ylläpitää. – Sodan tarkoitus on rauha, rauhan tekeminen. Usko on jaksamisen perusta, ja tässä korostuu hengellisen puoli. Maanpuolustukseen

ten paraatien tuottajana ja selostajana. Kyseessä oli päätoimittaja, professori, päätoimittaja Erkki Laatikainen nimikkopalkinto, ja tällä kertaa Laatikainen oli itse jakamassa palkinnon. Puheen-vuorossaan hän toi esille Keräsen meriitit. Timo Keränen on kolmas maljan saaja. Vaikka malja kiertää, saajalle jää muistoksi plaketti ja kunniakirja.

Erkki Laatikainen jakoi pankinjohtaja Pekka Selfinin kanssa Keski-Suomen maanpuolustussäätiön kunniamekat Keski-Suomen Liitolle, Keski-Suomen Osuuspankille ja Viitasaaren kaupungille.

Tilaisuuden päätössanat sanoi maakuntajohtaja Anita Mikkonen. Ensi vuonna maanpuolustusjuhla pidetään Jyväskylässä, joka täyttää 170 vuotta ja jolle koko vuosi on juhluvuotta.

Viitasaari onnistui maanpuolustusjuhlatapahtumien järjestelyissä hyvin. Luojakin tuntui olleen viitasaarelaisien puolella, kun toimittaja sai vasta kotimatalla ensimmäiset vesitipat auton tuulilasien.

Pentti Ruohotie

Veteraanilaulajat esiintyi pääjuhlassa. Kuoron johtaja Miia Kuusela pianon takana.